

VIENYBĖ LIETUVNIKŲ

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 29.

Plymouth, Pa., d. 22 Liepos (July) 1903 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVIII.

ESTABLISHED 1886
The Lithuanian Weekly
"Vienybė Lietuvnikų"
Published every Wednesday at Plymouth, Pa.

Executes all kind of Job Printing and translating in all modern languages.

Subscription \$2.00 per year.

All communications must be addressed:
J. J. Pauksztis & Co.
224 EAST MAIN STREET
PLYMOUTH, PA.

UŽDĖTAS 1886 metų
NEDĖLINIS LAIKRASČIUS
"Vienybė Lietuvnikų"
išleina kas Sereda Plymouth, Pa.

Prenumerata ant metų:
Amerikoje \$2 00
I kitas ezalis \$2.50

Prenumerata turi būti iš virsziaus apmokėta, nes įstatymai draudžia po baname siuntinėti neapmokėtą laikraštį.

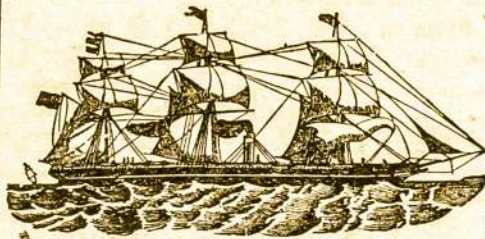
Rašant apie permainingą adresą, būtina retkia atsiųsti ir senąjį adresą. Kas maloni apsipazinti su šituo laikraščiu, gali gauti pareikalavęs, du numeriu dovanai.

Reikalaujanties knygu kataloga prišluoziam dovanai.

Pajilezkojimai: garsinant vieną sykį 50c.
" " " du sykiau 75c.
" " " tris sykiaus 1.00

Pilnai sluzciai per MONEY ORDER arba registravotose gramatose ant szito antraszio.

J. J. Pauksztis & Co.
224 E. Main st.
Plymouth, Pa.

Neikite pas svetimą, bet pa
V. G. Sava
„Saloon“ 13 S. Penn. Ave.
WILKES-BARRE, PA.
Puiki degtinė ir alus! kviečiam lietuvius.
Czla gausi pigiausias latvakortes ir pigiai nusiel pigius i visas svieto dalis.

Gyvastis užtikrinta.

Dr. Albertas Kaufmanas

Europiskas ir Amerikoniskas specialistas, ir draugas mainieriu užtikrina išgydymą koznos ligos, vyru privatisziskas ligas, moteriu ir vaikų.

Dr Kaufmanas praktikavojosi daugeli metų szpitolėse ir turi diplomus Maskolijos ir Amerikos ir jis pasakys tavo kalboje kas per priezastis ir kaip išgydyti. Tukstančiai žmonių tapo išgydyti ir apsaugoti nuo amerikoniszko peilio.

Specialiszka praktika ir vaistai europiszki užlaikė daugelio gyvasty ir suteikė sveikatą. Daugelis žmonių pažysta isz seno krajaus. Susiszneku lenkiszka, maskollszka, vokiszka ir lietuviszka.

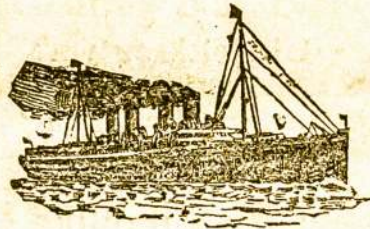
Ofisas: 43 S. Washington, str.
Wilkes Barre, Pa.

TELEPHONE { 578 M. Bell
1005 Peoples.

Ofiso valandos nuo 8-10 isz ryto, nuo 2-4 po pietų, nuo 7-9 vakare.

Telephonas 88.

P. V. Obiecinas,
1118 Carson str. S S. PITTSBURG, PA.

Parduodu Latvakorte ant visokių linijų irsiuncziu pinigų i visas dalis svieto Doviernastie (pavedimus resztu) atlikimui reikalų su Maskolijos valdzia. Izmainau visokius pinigus ont amerikoniszku ir t. t. Darau apsergėjimus nuo ugnies (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jeigu kurį atkellavne užlaikytą kastlegarnėje, tegul szankiasi prie mane, o asz jį iszliuosuosiu.

Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o bratte užganėdinti.

Mėsinyczia
Marcin i Antoni
Szarejki,

Užlaiko kasdien szviezią mėsa, kiau-liena, versziena, jautiena, avincziena, kumpiai szviezi rukyti, deszrų visokių galima gauti dideliam pasirinkime.

teiposgi užlaikau mil-tų, cukriaus, kavos, arbatos, žuvų, silkių, surio ir visko kas tikt

yra reikalinga žmogui dėl maisto ir už p gesnę prekę nei kaip pas kitus visi pas **M. i A. Szarejki,**

220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Daugiau kaip
30 metus iszmegintas!
Dr. RICHTERO
wisam swietui zinomas
"ANKER" (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausia gyduole nuo

Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisokiu Rheumatizsku
skaudejimu.

uz 25c. ir 50c. pas wisus
aptiekorius arba pas
F. A. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

50 YEARS' EXPERIENCE

PATENTS

TRADE MARKS
DESIGNS
COPYRIGHTS & C.

Anyone sending a sketch and description may safely ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents.

Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the
Scientific American.

A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newsdealers.

MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

Teleponas 352 Plymouth.

Daktarka.
Johanna Želviene.

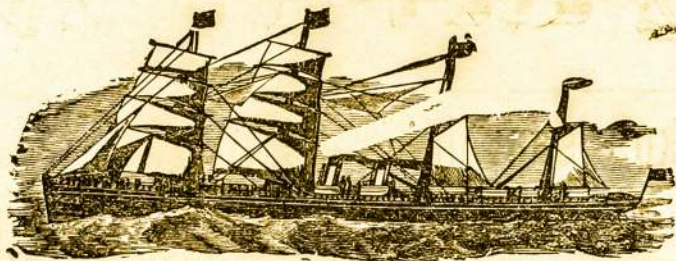
Vienintėliė lietuviszka daktarka gydo visokias ligas. Ofisas ir gyvenimas: ant kampo Centre Ave. ir Church ulyezių. PLYMOUTH, PA.

Ofisas { nū 7 iki 9 ryto,
atidarytas { nū 12 iki 1 po piet,
nū 6 iki 8 vakaro.

Priima į savo namus ant tamtikro laiko gimdyves (moteris palage) ir suteikia joms pagelbą ir gerą prieziurą.

„Vienybės“ redakciją telephonas (PEOPLE'S telephone) 7145.

Max Kobre
Litewski i Polski BANK
 40 Canal Str.,—142 Division Str., New York
 Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Frieteliai! dūdu jums žinią, kad mes pardūdam Szifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siuncziamė pinigų, kuriūs jusų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite susiszekėti lietuviszkai ir lenkiszka. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metus su kožnu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardūdame tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigus į depositą bankos ir mokam po 3½ procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir vizaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir izimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Ar norite uzlaikit plaukus ant galvos?

Ar slenka plaukai? Gal pleiskanų yra?
 Ar galva plika? Ar ant veido yra papuczka?
 Ar norite gaut gerą rodą kaip iszgydinti ligas?

Jeigu plaukai slenka ir randasi pleiskanų, tai yra ženklų kad galva pasiliks plika už kelių mėnesių jeigu nesigydysi. Gvarantuojam pagelbēt.

Jau 10 milijonu žmonių butu nuplikę.

jeigu nebutų vartoją „Prof. Brundzas W. H. G. pro Capillus Morbus“. Vartojo po tuom vardu gyduoles karalėi, ciesoriai, daktarai, sudzios, advokatai, ministeriai ir kunigai, teiposgi gal vartoti ir darbininkiszka kleisa žmonių, nes jų daugiausia slenka ploukai isz daugel rupesczių ir nežino kaip plaukus uzlaikyti, o teiposgi ir isz daugel kitų priezasczių. Kas nori, gali ateiti po No. 343—5th Ave. New York, arba į didziausią aptieką ant Bedford Ave. ir S. 2nd str. Brooklyn. Telephone call 1304 Williamsburgh

Jeigu kas norētu per gromatas informacijas gauti, tai tegul paraszo trum, ai ir aizkiaui ko reikalauja ir kokios rodos, o gaus greitą atsakymą su rodą DYKAI ką reikia padaryti. Norinti klausiti rodos raszyki pas:

Address to **J. M. BRUNDZA Co., Chemists,**
NEW YORK & BROOKLYN, U.S.A.

GARBUS GENTAINIAI!

Asz apimu ir atlieku visokius drukoriszkus darbus pigiai ir gerai. Spaudinu visokias knygas, įstatus draugystėmis, pakvitavojimų knygeles, visokius bilietus, programus dėl szokių, cirkulerus, plekatus, visekias kvitas, atsilankymų koreziukias, popieras raszymui laiszky, pakvietimus ant vestuvių, kopertus stempuoju su adresais ir t.t.

Laivakortes pardavinėju ant greitų ir drutų laivų.

Pinigus siuncziau visaip kaip kas tik nori, per pacztą expresą ir banką.

Knygas pas mane gali gauti visokio turinio, už tą pat prekę kaip yra redakcijose. Adresuokie teip va:

M. M. Dovidaitis,

1024 B. Street

WILMINGTON, DEL.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuviszkas **BRAVORAS** Suvienytose Valstijose Sziaurinė Amerikos, kuriame iszdirba geriause **ALŲ PORTERŲ** ir **ELIŲ**.

Nes yra daromas isz grynų javų ir geriausių apfinių, norint ir geriant truputį užsilinksmini bet galvos neskauda, nes jame nėra jokių primaiszytų kvarbų nė prozky.

Todėgi perkantieji ir pardavėjai (karcziampjikai) visados reikalaukite Lietuviszko alaus: — viena jog yra geriausias alus, antra teip darydami suszelpsite savo Vientauczius lietuvius.

POLISH--LITHUANIAN
BREWING CO.
 DANVILLE, PENN., A.

Telephone 2292 Williamsburg.
A. W. Žaliauckas,
 Graborius Brooklyno Liet. Parapijos
 227 Berry st. Brooklyn, N. Y.
 Tarpe Grand ir N. 2nd str.

Lietuviszka karczema
B. Ramanauckol
 938 S. 2-nd st.
 Philadelphia, Pa.

Laidoja mtrusius ant visokių kapinių; balsamavoja ir aprėdo lavonus iki įdėjimo į grabą; pareamdo karietas vestavėms, krikosztynoms ir pasivažinėjimui pigiaus negu kitar
 Lietuviatėz New Yorko, Jersey City, Mashhet ir apšlinkės atsizsaukite teleponu lietuviszkai, o busit užg. nėdinti visame.

Uzlaikau geriausius gerimus szemia mieste todėl vientaucziai ne pamirszkit atsilankyti o visados busite užganėdinti.

SPAUSTUVE

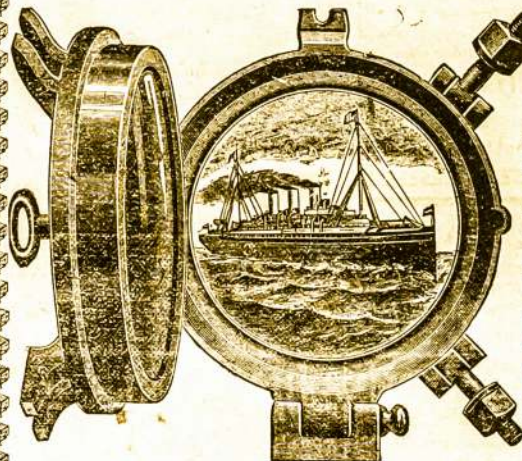
„VIENYBES LIETUVNINKU“

Spausdinasi visokios knygos, konstitucijos draugystėms, apgarsinimai, tikietai, bilos, gromatos ir kiti visoki darbai.

Darbas atliekamas yra greitai ir pigiai

PARDUODA LAIVAKORTES

Ant visų geriausių kelių ir greičiausių laivų.

Siunczia pinigus

į visas svieto dalis greitai ir pigi. Norinti kad pinigai siuncziami į tėvynę neprazutų ir kuo greičiausiai nuėitų, tegul kreipiasi po sziuom antraszu:

J. J. Pauksztis & Co.,

224 East Main str.

PLYMOUTH, PA.

PERŽVALGA.

— Romos konsistorija pas-
kyrė vyskupą Szembeką išz
Plocko, virszininku visos Mas-
kolijos katalikiszku bažnyčių.
— Į Vilniaus vyskupas pasky-
rė vyskupą Roopą išz Tyras-
poliaus. Vysk. Roopas pirm
trumpo laiko buvo klebonu
Liepojuj, ir buvo neprielankus
lietuviams. Ar jis Vilniuje
elgsis su lietuviais teisingiaus,
pamatysime.

— Baltimorėje eina viskas
atbulai. Ten susitvėrė nauja
Dr. V. Kudirkos pagelbinė
draugystė ir norėjo prisiraszyti
prie S. L. A. Tuli buvo
teip „darbsztus“, kad tą viską
suardė. Dabar „Lietuva“
pranesza, kad norėta sutverti
„Auszros“ kuopą, vienok nė
tas neįvyko. Mums rodosi
kad Baltimorėje bus sumanes-
nių lietuvių tiek, kad tų kelių
ardytojų neklausys ir sutvers
minėtų organizacijų kuopas
gana dideles.

— New Yorko kastlegarnė-
je yra užlaikyti: Ona Zilins-
kienė su 4 vaikais, keliaujanti
pas savo vyrą į Pittstoną; Bar-
bora Kiemantienė, keliaujanti
pas zentą Kazį Jakubaucką ir
dukterį Elzbieta, į Girard, Ill.;
Jurgis Byla su paczia Maze,
ir Motiejus Byla su paczia
Agnieszka išz Garliavos. Jie
nori surasti pubrolį Joną Bal-
sį išz Ansonia, Pa., Juozą Ma-
ceviczių, Agnieszkos brolių, ir
Motiejų Povilaitį, pusbrolių,
kuriuodu gyvena Reading, Pa.
Jeigu įjieszkomi giminės grei-
tai neatsiszauks ir nepagelbės
užlaikytų ateivių, tai jie bus
sugražinti atgal Europon. To-
dėl žinanti kur gyvena įjiesz-
komos ypatos, malonėkite grei-
tai jiems praneszti, idant įze-
gelbėtų savo gimines nuo su-
gražinimo atgal. Raszyti rei-
kia pas ateivystės virszininką
ant szito adreso:

Hon. William Williams
Commissioner of Immigration
Ellis Island, N. Y.

— Pietinės Aprikos 8 lietu-
viai paaukavo ant mokslaeivių
ir kankintinių viso \$21,90.
Butų linksma girdėti, kad jie
tenai sutvertų kuopas „Ausz-
ros“, T. M. D. ir S. L. A. —
Anglijos ir Skotijos lietuviai
teipgi galėtų tvirti minėtas
kuopas. Ypatingai S. L. A.,
išz ko patys turėtų didelę nau-
dą.

— „Darbininkų Viltis“ tei-
sina „Dirva“, buk „Pažvalga
į lietuvių amerikiečių gyvenim-
mą“ esanti raszyta Europoje
pagal liet. Amerikos laikrasz-
czius. Mes vienok tikime, kad
toji „pažvalga“ nukalta She-
nandoah'ė ir tik nusiųsta Eu-
ropon perrasazyti, kad turėt už-
vėją. Kartą pirmiaus lygus
„szposas“ buvo padarytas kun.
Burbai, nuo dviejų „garbingų“
kunigų.

— Kaip nabaszininkas kuni-
gų „Garsas“ priešz galą savo
dienų svaiguliavo, teip lygiai
dabar ir „Žvaigždė“ pagavo ta
pati liga. „Garsas“ auuo metu
terszė, gaiszino Parolą reika-
lą, o „Žvaigždė“ dabar S.L.A.
Matyt neduoda saužinė ramu-
mo ir nujauczia, kad bus ne-
gerai, kad „slapukai“ (drovisi
savo vardu pasiraszyti) vien-
tik pramanymus ir szmeizimus
raszo, o teisybės nė žodelio.
Toki svaicziojimai reiszkia
pavojų.

— Šo. Bostono Szv. Kazi-
miero draugystė ir J. Leleve-
lio dr. išz Scrantono užmano
praszyti senojo Kankitinių Ko-
miteto pildyti ir ant toliaus
savo pareigas.

— Aukautojai ant Rambyn-
kainio malonėkite praneszti
ant ko paskiriate savo aukas.
Mes patartumėm jas paskirti
ant mokslaeivių naudos į
„Auszros“ kasą.

— Edwardsville, Pa. buvo
parengtas 1 kuopos S. L. A.
vakaras, kur buvo tyczia at-
siųsta apie desėtkas nieksų
kelti ermyderius. Apart kė-
limo ermyderių ant salės, dar
tie „žaliukai“ užkabinėjo ir

gatvė praeinanczius. — Czion
kaltė 1 kuopos sąnarių, kad
tokius tuojaus neiszmetė išz
salės. O antra: užkabinėjima-
nant gatvės kasztuoja \$25 arba
30 dienų kalėjimo. Butų ne-
pro szalį dažinoti mokintojus.

**Ko reikia atgaivinimui
Prusu lietuvių?**

„Laisvė Lietuvai neiszskris nuo
Rambynkainio, senovės dievės
jos nesuteiks“.

Teip raszė p. Daujotas „Vie-
nybės Liet.“ num. 23, kurie
tai žodžiai turi kiekvienam lietu-
viui akis atverti ir protavi-
mą atkreipti, kad nuoseklias
padėjimą apmastyti. Apie
lietuvius dirbauczius Didžiojoj
Lietuvoje ir Amerikoje nekal-
bėsiu. Raszysiu vien apie
Prusų lietuvius ir ko reikia,
idant juos atvesti į tautiszka
susipratimą.

Paskutiniame laike pagar-
sėjo aidas apie Prusų lietuvius,
arba geriaus sakant „atsimini-
mas“, isz priešasties Rambyno
kalno, kuriam didelę svarbą
suteikė tulas mokintojas, su-
dėdams vokiszkas eiles, kurio
se iszvedė, buk ant Rambyno
kalno mūsų praboczzių dievės
gyvenč. Kitas vėl vokietyš
mėgina net kalbėti apie aukos
akmenį, stovėjusį ant Rambyn-
kainio, ant kurio vaidelytsė
dievėms ugnį ar aukas degi-
nusios. Tiek isz mytiszkos
gadynės. Dabartinia ne lale
Rambynkainis buvo tuomi į a-
garsejės, kad priešz Jonines, tą
vakarą, susirinkdavo lietuviai,
suvokietėję lietuviai ir vokie-
cziai, sudėgindavo kokią isz-
smaluotą baczkutę dievėms ant
garbės, papyszkindavo (szau-
dydavo) isz szaudyklių, padai-
nuodavo (roptinai) ai isz Did.
Lietuvos, nes Prusų lietuvi-
jaunuomenė jau nemoka) ir
vokiszka alų su degtine
maukdavo. Maloningoji vo-
kiszka valdzia, matyti, tokių
Joninių vakarų bene pabugusi,
užsimanė nupirkti tą kalną,

kad kartais nuo panaszių susi-
rinkimų su dievių pagelba ne-
atgytų szarvojama lietuviystė.
Sargybai „extra“ pastatė žan-
larą. Rambynkalniui esant
valdzies sava-czia, žinoma, jau
lietuviai neuliavos ant jo dau-
giaus. Pasklidus tokiam gar-
sui „Byrutės“ draugystė užsi-
manė tą kalbą nupirkti, idant
bent Joninių vakare lietuvisz-
kai parėkauti. Vienok vė-
liaus įtemyjo savo klaidą ir
ausprendė vėl parduoti. (Par-
davimo priezastis buvo ta, kad
„Byrutės“ kasoje buvo mažai
pinigų, ir tuli sąnariai savo pi-
nigus įdėję nė palukų negavo.
Tikėjosi palukus iszrinkti isz
parsamdymo dirbamosios žemės,
vienok samdininkas nu-
sikasęs jierczukus (bulves) pa-
bėgo.) Patyres apie tai Jurk-
szaitis dingiojo tą progą isznau-
doti. Mat, žmogelis netekęs
bažnyczios, o didelis lietuvių
naikintojas. Girdėdams apie
Amerikos lietuvių duosningu-
mą, kreipėsi ne tiesiok, bet
pas Dr. Basanavyczių, kurio
žodis turi svarbą, su kurio pri-
tarimu gal ir atsieks mierį:
pastatys bažnyczią ir jis tapsės
prie jos kunigu — kaip vaide-
liotas. Jis tikėjosi, kad Ame-
rikos lietuviai tuojaus jam pa-
statys bažnyczią. Jurkszaitis
netekęs tarp akvyesnių Prusų
lietuvių įtekmes, iszsimanė ki-
tokiu budu apie jų prisizlieti.
Susiprieteliavo jis su p. Wos-
ka, netekusių karcziamos, ir
užmanė, kad szale bažnyczios
ant Rambynkainio turi buti ir
miesczionių pasiliksimimo
namas, taigi karcziama. P.
Woska Jurkszaičio užmany-
mą paremė, bet kiti lietuviai,
kurie žino p. Woskos pasalinį
veikimą priešz Prusų Lietuvos
darbininkus, tam nepritarė, ir
tokiu budu Jurkszaičio baž-
nyczia, o p. Woskos karcziama
szale bažnyczios, neįvyko.
Rambyną nupirko p. Gaigala-
las. Toks kritimas Jurkszai-
čio ir Woskos szaunei kenkė
rinkimuose. Jurkszaitis rasz-

da!
cas BRAVCBAS Su-
lijose Szaunab-
ie iszdriba geriau-
Rį ir ELIŲ.
as isz grynu juty-
ių, norint ir ge-
linksmini bet gal-
a, nes jame nėra
szytų kvarbų nė

rkantieje ir par-
cziamnįkai) vė-
cite Lietuvišio
dani suszėpsite

AN
D.
N.A.
carczema
auckol
id st.
lephia, Pa.
rimus szemia
ai ne pamirsz-
os busite už-

J
stėms,

aivu.

zia
us
to da-
ir pi-
i kad
czia-
ne-
kuo
nu-
rei-
om

tais, o Woska pasaloms, niekino ir stabdė dirbancius, lygiai szmeizė kandidatus.

Teisybė, reikia mums Muzėjaus, Tautiszko Knygyno. Butų gerai tas turėti Prusų Lietuvoje, kas butų kaip namieje, bet ar galimas daiktas prie sziadienines vokiskas valdzios sistemos? Kaip tiktai butų kas surengta, surinkta, tuoj atimtu ir butų visi daiktai prazuvg. Lenkai toli stipresni uz mus, lietuvius, o turėjo savo tautiszka muzejų isz Poznaniaus kraustyti į Szveicarija. Lietuviszka muzejų reikia įsteigti tokioje vietoje (szalyje), kurio nė kryziokai, ir niekas iszplėszti negalėtų. Apie sziat reikalą reikia gerai apsižiurėti.

Dėlei stokos apszviestiesnių lietuvių ant tautiszkos dirvos, Prusų lietuviai juiko į vokiecius pavirsti. Patentuotų ypatų nestoka; turime vyskupą Denukaitį, apginėją Poszką, gydytoją Simonaitį, daugybę kunigų, o dar daugiau mokintojų (szulmistrų) — visi tai lietuviai vis, vienok ant tautiszkos dirvos dirbant nematome nė vieno. Kunigai ir mokintojai yra urėdininkais, tarnaujanciais germanizacijai, ir jiems dirbant tautiszka butų tai priesz valdzios įstatymus, retektų urėdo ir dar iszjuoktu liktų. Tuli berods dirbtų, jeigu jiems už kiekvienos eilutės paraszymą kas užmokėtų vis po 10 fenigų. Tokie guodžiasi, kad gaudami mažą algą dėl tautos nieko negal darbuotis. Ar didelė alga ant tinginio turėtų įtekmę, abejoju. Visas sziuometinis tautiszkas darbas veikiamas vien paprastų ukininkų, be jokių tautiszkių platesnių pažvalgų redaktorių, kurie vien apie savę ypatingai rupinasi, o tautos reikalai jiems nerupi. Aukų ant tautos reikalų veiknieks neaukcauja, nors „surinkimnykai“ tukstancius sude da ant apszvietimo pagonų, užką tikisi szlovnėsio gyvenimo

uz debesių, kaip jiems įkalba visokie „žodzio sakytojai“, kurie savo brolių ir tautos apszvietimą skaito pragaro darbu ir baido su velniais. Teip praėjo rinkimų laikas, agitacijos kasztų pasidarė per 400 markių, o aukų įplaukė vos į 60 markių, neskaitant agitatorių ir kandidatų kelionių ir laiko.

Kaip Did. Lietuvos ir Amerikos lietuviai atbudo isz le targo vien per gerus laikraszcius ir knygas, tai to paties reikia ir Prusų lietuviams. Taigi reikia mums moksliszka tautiszkių rasztų, tokių iszleidimui pinigų.

Tuom tarpu visų atyda yra atkreipta ant „Prusų Lietuvių Susivienijimo“ organizacijos, kurios mieris yra iszleisti moksliszkus rasztus. Vienok lietuviai nesupranta tos naudos ir bijesi, idant tikėjimui nebutų iszkados; ir vis tiktai toms paczioms ypatoms dirbant pritrūksta spēkų, kartais ir energijos, todėl ir nedvyvai, kad mažai kas nuveikta tapo. Stoka rankraszcių ir pinigų. — Praėjusiam pavasariyje tulas lietuvis p. Strėkiui, Jagszteliuose, paaukavo 100 markių iszleidimui lietuviszkių rasztų, bet kada p. Strėkys nėra „Susiv.“ sqnariu, tai nežinia kokius rasztus jis iszleis? „Susiv.“ tų pinigų iki szioliai teipgi nepridavė.

Turėdami po akių abelną Prusų lietuvių padėjimą, negalime jų toje dvasiszkoje bėdoje palikti, ir turime rupintis juos apszviesti isz ko rasis ir tautiszkas susipratimas. Szviesapergalės tamsybę, o tai bus laisvė Lietuvos. Nereikia užmirsztį, kad isz karto ant moksliszkių rasztų Prusų lietuviai nepuls kaip bitės prie medaus; tuli dvasėje teip nupuolę, kad moksliszka knygelė arba laikraszti į ranką paimti, teipgi ant jų graszį iszleisti, laiko už didžiausią nuodėmę. Bijosi, kad skaitant moksliszka kny-

gą į pragarą jų velnias nenuvestų. Taigi gelbėti Prusų lietuvius isz tos tamsybės vergystės galima vien su moksliszka tautiszka rasztais, pri taikant prie jų supratimo.

Tiesa, turime szauną skaitilių moksliszkių knygu ir rimtų laikraszcių lotyniszkomis raidėms spausdintų. Prusų lietuvių ale papratę skaityti gotiszkomis raidėms ir knygu su lotyniszkomis raidėms neima nė į rankas. Jie sako, kad lotyniszkos raidės yra katalikiszkomis, o gotiszkos — lietuviszkomis. Taigi tuom tarpu negal buti nė kalbos apie pasinaudojimą literaturos su lotyniszkomis raidėmis spausdintos. Tas nusiduos vėliaus, kada apszvietimas ir tautiszkas susipratimas įvyks. Sziadien reikia rasztų su gotiszkomis raidėms, nors tai yra dvejojimas — tuos paczius spausdinti lotyniszkomis ir gotiszkomis raidėms, arba iszleisti vien gotiszkomis, Prusų lietuviams.

Turiu viltį kad Amerikos lietuviai nelaukdami Prusų lietuvių dvasiszkos mirties gelbės juos nuo dvasiszko iszmirimo, aukaudami, tarp kitų aukų, ir ant iszleidimo moksliszkių rasztų gotiszkomis raidėms, ko Prusų lietuviams labiausiai reikia. *Buksnys.*

Kad dauguma Prusų lietuvių skaito vien gotiszkomis raidėms, tiesa, bet daug yra ir tokių, kurie nedaro skirtumo ir su lotyniszkomis raidėmis skaito be apsunkinimo, ypatingai jaunieji. Iki iszleidziant knygas su gotiszkomis raidėms, reik jiems parodyti literaturą su lotyniszkomis raidėmis, kad norintieji galėtų be apsunkinimo gauti, zinotų, gavimo vietas. Kaip visose „Ceitungose“ nuolatai garsinama apie Oranto, Liutieriaus, Franko ir kitų „miszių“ knygas, „skuroje risztas ir kabeis“, tegul teip garsinasi visokios moksliszkos knygos ir loty-

niszkomis raidėms, tai bus ki teip. Dabar nuo Prusų lietuvių lietuviszka literatura yra uzslėpta, „ceitungose“ apie tai nepraneszama nė trumpiausiu žodeliu, ir isz kur tada zinoti? Jug Tilžėje yra visas guolis liet. literaturos, bet lietuviai jos nemato, nežino. Miszknygės gaunamos ant kiekvieno kampo gatvės. Kodėl nėra ten moksliszkių knygu? Gana daug keliauja per kaimus „miszknygių“ pardavėjų, kodėl neatsiranda tokių, kurie szale „miszknygių“ turėtų ir moksliszkas knygas? Vis atsirastų vienas, antras pirkikas. Reiktų iszleisti katalogą visų lietuviszkių knygu pridėdant sykiu ir dvasiszkas knygas ir isz dalinti tarp lietuvių. Reikia varyti tam tinkamą reklamą — prekystę, stacziai sakant, tai vis bus ki teip. Gal iszpradzios ir neapsimokėtų, bet vėliaus bus pelnas. Su fanatikais surinkiminkais lengva iszszaukti kovą ir sutverti progresyviszka tautiszka jaunųjų partiją, kuri darbuosis ir eis tikru keliu. Bet prie visoko reikia pranaszo — naujo vadovo. *Red.*

Politiszkos žinios.

Suvienytos Valstijos.

Žydų peticija ant galo tapo surengta ir perduota prezidentui dėl pasiraszymo ir iszsiuntimo maskolių valdziai. Sekretorius Hay nusiuntė telegramą į Peterburgą pas pasiuntinį Suv. Valstijų, liepdamas užklausti maskolių valdzios, ar ji norės priimti peticiją. Maskolių valdzia, zinoma, atsakė, nepriimsianti, o Rooseveltas perdavė atsakymą žydų komisijai ir visas trukzmas tuomi užsibaigė. Rooseveltas pasirodė priesz žydus rinkėjus, kaip jis rupinasi apie žydų gerovę, kaip jiems prijaucaja, nors isztikrųjų nieko nepadarė, o ir su Maskolija nesusipyko. Tai viens isz politiszkių trikų, kurių prezidentas iszkretė jau

keletą ir vis laimingai dėl savo kandidaturos ant prezidento. Reikalas Mandžiurijos teipgi matomai bus išrisztas ant naudos Roosevelto. Maskolija pažadėjo atidaryti dėl Amerikos pirklystės dvi prieplaukas Mandžiurijoj. Suv. Valstijos to tiktai ir geidė, mažai rupindamasi apie tai, kam prigulės Mandžiurija, kad tik nenukentėtų jos pirklystė. O nekurie sako, jog maskoliams valdant Mandžiuriją, Amerika daro geresnį biznį Mandžiurijoj, negu pirmiaus, kada ją valdė Kinai. Tokiu būdu prieitikiai su Maskolija matomai yra visai pagerinti ir sekretorius Hay, idant parodyti prieilankumą savo valdžios Maskolijai, pavedė carui paskyrimą taikos sudžiū Hagoj dėl išrisztimo Venezuelos reikalų.

Amerikos laivynė užtiko rytuose nuo Azijos porą salų, iki tol dar nežinomų, ant kurių įsmeigė Suv. Valstijų vėliavą, kaip ženklą jų pasievinimo. Salos tos neapgyventos ir matomai nieks iš žmonių ten nebuvo užėjęs. Vienok gandas apie atradimą salų padarė trukszmą tarp anglų, kurie sakosi senei jau radę tais salas, jos prigulint Anglijai, ir jokia kita szalis neturinti prie jų tiesos. Jei Anglija stovės ant savo, dalyką turės spręst taikos sudas. Jug neis kariaut už gabalėlį tuszczios žemės.

Suv. Valstijos rengiasi prie rinkimų prezidento, kurie atsisibus ateinančiuose metuose. Reikalai matomai susideda ant naudos republikonų partijos ir jų kandidato Roosevelto. Demokratų partija neranda savo tarpe ypatų, kurios galėtų patraukti ant savo pusės visuomenę. Brayn'as nustojo įtekmės dėl savo politikos sidabrinų pinigų, Cleveland'as paliko negerą atmintį laikų jo prezidentavimo, kuri atsižymėjo smarkiu nupuolimu Amerikos pramonės. Pensylva-

nijos demokratai paskyrė išstatyti kandidatūrą sudžios Gray, kuris buvo pirmsėdžiū kalnakasių taikos sodo, ir įgijęs pritarimą visuomenėje sodo nusprendimu. Vienok politikoj jis suvis nėra žinomas ir vargiai jis kur kitur, apart Pensylvanijos, gal rast parėmimą.

Japonija.

Japonija negal daleisti, kad Maskolija valdytų Mandžiuriją ir užimtų Koreją, o Maskolija negal apleisti Mandžiuriją išdėjus ant jos baisybę pinigų. Užtaigi Japonija rėkte rėkia ant maskolių ir grėšia kare, kviesdama, į pagelbą Angliją su Suvienytoms Valstijoms, o Maskolija užimta rūpesčiu užganėdinti Angliją ir Suvienytas Valstijas, o su Japonija gatava ir pasipeszti. Suvienytoms Valstijoms atidarė dvi prieplaukas, Anglijai tą pat padarys; dabar jau rengia kelionę carį Londoną. O tuometarpu maskoliai erzina japonus, tikėdami lengvai juos apveiksint ir pilnai užgrėbsint Rytinę Aziją, netuėdama ant tolesnio laiko prieszininkų. Ir isztikro vienos Japonijos Maskolija nesibijo. Japonija išmėtyta ant salų, delto turi pusėtiną laivynę, bet kad ji galėtų ką nors laimėti ant sauses žemės, sunku tikėti. Maskoliai sudrutino pakraszczius tvirtynėms, sutraukė daugybę kariumenės ir dabar ją nieks iš ten neiszkraustys. Ypatin gai Japoniją erzina užėmimas pakranczių upės Yalų ant ru bežiaus Korėjos. Apszaukimas karės Maskolijai butų labai neprotingas žingsnis iš pusės Japonijos ir reikia tikėtis, kad ir szits nesutikimas bus užbaigtas sutaika ant naudos Maskolijos.

Popiežius numirė.

20 liepos mirė popiežius Leonas XIII. Netik katalikiszka bažnyczia, bet visa krikščio-

niszka pasaulė atjauczia popiežiaus myrį. Katalikiszka-gi bažnyczia apgailistauja gabų vadovą. Prie Piuszo IX popiežius buvo nustojęs svietiszkos valdžios, drauge ir įtekmės tarpe valdonų. Popiežius Leonas XIII atsiekė visiszką pripazinimą jo karalystės, nors be gabalo žemės ir pulkų karių; o tas yra daug sunkesniu ir parodo buklumą jo politikos. Teisybė, nebuvo tai politika pirmzenginė; reikalais žmonių prascziokų užsiėmė antiektiktai, kad palaikyti juose tikėjimą ir gauti szv. Petro graszj. raminti varguose esanczius ant naudos turtingųjų; jo politika buvo atkreipta į svieto valdonus, ir joje atsiekė tokius rezultatus, kad isztikro galima pasakyti, jog numirė vienas iš pažymiausių mūsų gadynės žmonių.

Balkanų pusalis.

Serbijos tragedija buvo su vis atitraukus pasaulės atydą nuo Bulgarijos ir Turkijos. Prietykiai tarpe dviejų vieszpatyszių labai neprielankus ir grėšia kare kiekvenoje valanduje. Turakai sutraukė kariumenę ant Bulgarijos rubežiaus, kuri visados pasirengusi užpulti ant savo prieszo. Su laiko tiktai kaimyniszkos vieszpatystės, laikydamos įsiutusius prieszus kaip ant virvės parisztus. Bulgarija nusiuntė protestą sultonui priesz tokį grasinimą ir drauge, protestavojo priesz kitas vieszpatystes. Viduje Bulgarijos vieszpatauja nesutikimai, kurie grėšia tragedija, panaszia į Serbijos. Žmonės įpykę ant savo kunigaikszczio Ferdinando už jo despotiszką budą. Jis nežiuri nė įstatymų szalies, nė doros reikalavimų, o smaugia sav prieszingas ypatas ir sodina į kalejimus. Išz priezasties prieszingų kunigaikszczieui demonstracijų apszauktas Sofijoje kariszkas padėjimas. Netik nevalia daryti kokius vieszus su-

sirinkimus, bet sustojus keletas ypatų ant gatvės, įsikiszza policija ir aresztavoja. Turkijoj viduriniai maisztai eina po senovei; visuose pakraszcziuose Armėnijoj sutraukta daugybė kariumenės dėl nuraudymo pasikėlusių albaniecių. Armenijoj kurdai užpuolė ant kliosztoriaus Surpazof, kuri sudegino, tur tą išplėszė, minykus užmuszė arba išzvaikė. Apie linkėse Sassuno, kur iszskerdė armėnus, laukia naujos skerdynės. Trijų kaimų gyventojai suvis apleido savo namus.

Dalis darbu.

Frackville, Pa. Sustrai-kavo 400 kalnakasių kasyklose Crystal Run, dėl priezasties neiszmokėjimo laiku algų. Kasyklės stovi uždarytos.

Pittsburg, Pa. Po pustrczio mėnesnio streiko, 1000 pezczkurių dirbtuves Manuf. Association, grįzo prie darbo. Laimėjo 8 valandų dienos darbą ir \$3,60 algos už dieną nuo naujų metų. Pirmiaus jie gavo \$3,50 už 9 valandas.

Mc Keesport, Pa. Unija plieno darbininkų apszaukė straiką dirbtuvėje Port Vue Tin Mills, užtai kad darbdaviai pavarė nuo darbo prigulinczius prie unijos darbininkus. Straikuoja apie 800 darbininkų.

Wheeling, W. Va. Sutraikavo apie 1000 darbininkų anglų dėlei nesutikimo su svetimszaliais darbininkais. Sako, jog svetimszalai prasza linę anglus urėdininkus ir ap rinkę savus, dėl jų priezasties tapę surasztautas buvęs prezidentas Stener.

Philadelphia, P. Straikas audėjų už 55 valandas dienos darbo tęsiasi po senovei. Darbdaviai atsisako taikintis su straiquieriais ir žada suvis uždaryti dirbtuves ir laukti pakol darbininkai atsi-

sakys nuo savo reikalavimų. Dvi firmos išspildė darbininkų reikalavimus.

Clinton, Mass. Su-straikavę akmenų taszytojai įsimašė į tarpą dirbančių ir privertė 450 dabininkų prie straiko. Policija saugoja dirbtuvę, vienok skebų randa-si labai mažai.

Saratoga, N. Y. Darbininkų komisija perdavė kompanijai Inter. Paper Co. reika-vimą pakėlimo algas, žadėda-mi straikuoti, jei nebus išspil-dytas reikalavimas.

Washington, Ind. Ma-szinistai susitaikė su kompani-ja ir grįžo prie darbo. Apsi-ėmė dirbti 60 valandų pakol kompanija negaus užtektinai žmonių, kad užvesti 9 valandų darbo dieną.

New York. Straikas namų statytojų artinasi prie savo pabaigos, kadangi 4000 murininkų nusprendė grįti prie darbo, dvi didžiausios or-ganizacijos, Murininkų drau-gystė ir Dailydžių klubas, nu-sprendė pavesti išriszimą klausimo taikos sudui.

Chicago, Ill. Sudas išzdavė uždraudimą prieš straikuojančius darbininkus kompanijos Kellog Switch-board & Supply, pagal kurį darbininkams nevale astatyti sargybas. Vežant kompanijos medegą darbininkai apstojo vežimą; policija užpuolė juos sklaidyti ir suaresztavojo ke-letą, kitus lazdoms apdaužė. Majoras uždraudė žmonėms rinktis ant gatvių, idant iš-zvengti sumiszių.

California. Reika-lauja darbininkų dėl rinkimo vaisių. Dėlei uždraudimo at-vykti į Suvienytas Valstijas kinieciams, visuose rytuose jaučiasi didelė stoka, „lēberių“.

Topeka, Kan. Direk-torius darbininkų biuro Kan-sase gavo nuo fermerių drau-gystės laiszką, kad nesųstų jokių studentų ir mieszcionių dėl lauko darbų. Daugelis

atvykusių studentų padirbėję apsirgo. Turinti pinigų pavėšiauja, o neturinti valkiojasi po namus, klausinėdami leng-vesnių darbų, kad turėti už ką namon sugrįži.

Isz Amerikos.

Keletas skaitlinių.

Į Ameriką žmonės važiuoja, kadangi czion galima leng-viaus gaut darbą. Vienok sta-tistika parodo, jog darbas toli nevisada yra randamas. Pa-gal suraszą valstijos Illinois kasdien yra 133,000 darbinin-kų be darbo, mieste New-York kasdien 200,000 darbininkų troksza pridėti prie ko nors savo rankas; tas pats ir kitose valstijose. Nedyvai kad tan-kiai skaitome laikraszcziuose žinias apie n.yrį žmonių badu.

Apie paskirstymą turėtų duoda supratimą szios skaitlinės. 25,000 ypatų turi pusę turto viso Suvienytų Valstijų, o 200,000 ypatų, laiko savo ran-kose 80% turto. Tokiu budu 77 milijonai žmonių dirba dėl pripildymo delmonų 25,000 savo artymų. 1000 szejmyņų tur daugiau pinigų, negu 77 milijonai szalies gyventojų. 20 ypatų dėl priezasties savo turto gal sustabdyti užsimanę visą szalies pramonę, geležin kelių judėjimą, pirklystą. Ne-dyvai, kad prie tokio surėdy-mo akyveizdoje gausių gėry-bių žmogus badu mirszta.

Aukos

ketvirtos liepos.

Kas dien nesza su savim vis naujas aukas ketvirto liepos. Daugiausiai nukenēzia vaikai. Apsideginę rankas su vaikisz kai-pisztalietais jie gauna bai-sią ligą vadinamą „tėtanus“, kuri nėra pagydoma ir sutei-čia sergancziam baises kentė-jimus. Isztikro, kad tėvai su prastų visą baisybę tos ligos ir pavojų, kuris grēsia vaikams, tai greicziaus pirkty vaikams pasibovyti nuodų, o ne pistta-lietą. Vienoj Pensylvanijoj

iki sziol numirė nuo „tėtano“ apie 50 vaikų baisyuose kentė-jimuose. O jeigu paimt visas Suvienytas Valstijas, tai skait-lius ketvirtos liepos aukų pe-reina skaitlių aukų karės su ispanais.

Senazelvė.

Bernsville, Pa. užtiko želvę ant kurios lukszto pažymėta 1801 metai ir vardas farmerio, kuris tuomet laikė tą vietą. Tokiu budu sziądien minėta želvė turėtų 103 metus am-ziaus.

Pabrikai dievų.

Žinoma yra, jog Philadel-phia yra szaltiniu, isz ku-rio tolymų rytų žmonės ima stabus, kuriuos jie guodoja kaipo dievų paveikslus. Vo-kietija iszgabena kasmet tusk-tanczius stabų. Daugelis die-vų ir garbinamų stovylų pa-daroma Birminghame, Angli-joje. F. Poole, Philadelphios misijonierius, apgailėstauja, jog kriksczcioniszkos tautos, kurios teip troksza apkriksztyti rytini-us stambeldzius, dastato jiems dievus dėl garbinimo. Philadelphios pabirkas dasta-to ypatingai dėl Indijos. Dir-ba daugiausiai Buddą visokio ugio, visokiuose padėjimuose, isz yvairios medegos.

Atvažiavo minykės.

Į Baltimorę atvyko pirm-tinis burys aszvytų isz Pran-cuzijos minykų. Jos nupir-ko 13 akrų žemės prie Athol-avenue ir užmokėjo \$28,000 grynais pinigais. Ant lauko yra namukas, kuris bus paves-tas perdėtinei. Mynykės žada iszstatyti namus už \$100,000, kurią sumą jos įstengia iszmo-kėti grynais pinigais.

Nekalbėjo

per 18 metų.

York, Pa. pasimirė žmogus, kuris per 18 metų nieko ne-sznekėjo, nors galėjo sznekėti. Jis prieš tą laiką prasarė to-kius žodzius, kuris atnes.ė daug nesmagumų savo arty-miems žmonėms ir nuo tada jis padarė įžadus daugiau ne-

kalbėt. Savo norą iszreiksz-davo ženklais, kaip nebyliai daro. Kitų kalbos mielai klau-sydavo ir pasijuokdavo, bet neprasitardavo.

Įsenatvę pasveiko.

York, Pa. nekuri senutė Zeigler per 15 metų nevaiksz-ziojo, nes kojos neatlaikė, o po 15 metų kada ji pati buvo 37 amžiaus metų pradėjo vaik-szcziot ir lankytis pas kaimy-aus, isz ko nemažai buvo dyvų. Ji niekuomi nesigydė ir pati nezino, koku budu pagijo.

Iszgelbėjo

busianczią paczją.

Bežuvaujant upėje Mississi-pi, mergina Walter įpuolė į vandenį ir pradėjo skęsti. Pa-matęs tą nepažįstamas žmogus, Baldwin, nusivilkio drabužius, szoko į vandenį ir iszgelbėjo merginą, su kuria nuo to laiko suejo į pažintį ir dabar apsi-vedė su iszgelbėta mergina.

Kareivių musztynė.

Wilcox, Arizona, susipeszė kareiviai dviejų pulkų. Tapo mirtinai suzeistas žemesnysis apicieras ir užmusztas signalis-tas. Isz viso buvo paleista į szimtą szuvių. Apie 50 žmonių dalyvavo pesztynėje.

Sugriuvo kasyklos.

Scranton, Pa. sugriuvo vir-sztinis sluogsnys kasyklės Jer-myn. Neseniai pastatyta ka-talikiszka bažnyczia plyszo nuo stogo iki pamatui. Dau-gelis namų sugadinta. Pasi-darė didelės duobės ir plysziai, kurių vienas tęsiasi per pusę mylios. 4 kalnakasiai pateko i duobę, bet iszsigelbėję; viens sunkiai suzeistas, o tris leng-viaus.

Mirė nuo rukymo.

Chicagoj numirė tulas Pat-tison, kuris į 12 metų surukė 48,006 cigarų. Ant to pinigų iszleista \$4,800. Mena, jog per 20 metų jis surukęs 100,000 cigarų už \$10,000.

Mokys socializmo.

Klubas moterų socialiszčių Bostono užmanė įsteigti mo-kyklą, kurioje vaikams ir mer-

gaitėms išguldinės pamatus socializmo.

Pirklystė

S u v . V a l s t i j ų .

Pirklystė Suvienytų Valstijų pereinuose metuose siekė \$2,445,610,417, daugiaus už pirmesnius metus ant \$160,570,000. Atgabenta pirkinų už \$1,025,619,127; iszgabenta už \$1,419,991,290. Iszgabenta daugiaus negu atgabenta ant \$394,372,163.

N e l a i m ė s .

Kansas City, Mo. iszlėkė greitrukis isz rėliu, kur tapo suzeista 10 žmonių.

Laflin, Pa. užsidegė parako dirbtuvė, kur užmuszė 3 darbininkus ir du mirtinai suzeidė.

Coronose, Brit. Kolumbijoj, kasyklose užsidegė gazi, kur nužuvo 12 darbininkų.

Mes ir ne mes.

Iszejo „Dirvos“ No. 3, liepos mėn. 1903 m. Kaip kunigai pratę yra buti bepusiszkais kitur, teip ir „Dirvoje“ jie negali dalykų matyti, apart per katalikyste aprukusius akuliorius. Daug galima butų parasztyti apie visokius jų ten iszvedžiojimus, jeigu mums laikas pavelytų; bet to nėsant, pasikakint turime keletu pasargų kaslink kn. Miluko straipsnio „Pažvalga į lietuvių-amerikiecių gyvenimą“.

„Dirva“ sakosi esanti „apszviestiesnių lietuvių laikraszečiu“, ir kaipo tokiai, regis, iszspultų lietuvių reikalus apsvarstyti su truputį szaltesniu krauju ir su daugiaus teisingumo. Bet kur tav? vilkas į girę trunkia, tep ir kunigėliai — į savo szventą urvą! Kn. Milukas — po praminczia „Nami-szkis“ — apart iszjuokimo visatinai lietuviszkų darbininkų luomos Amerikoje, kurią randa vien tik paskendusią amžiname girtavime, o gerų darbų tos luomos nė tiek, kiek po panagėmis juodumos, neranda, dalina Amerikos lietuvius į 3

partijas: katalikiszkaję, bedieviszkąję ir baczkauskinę. Žinoma, katalikiszkoji pereina visas kitas partijas; nors katalikai geria ir tuszina antalikus alaus, tacziaus jie pastatė bažnycias, klebonijas, ir žinoma — už tatai yra geri žmonės; rods jie peszasi ir pripildo kalėjimus už žmogžudystes, bet kam tai rasztyti? jug jie iszispaviedoję kunigams miszias užperka, mergos tveria „szv. rožancziaus draugystes“, prizada bedieviszkų rasztų neskaityti — tad ar jie negeri žmonės? Naje jie pavirstų viszškai į szventus, jeigu tik prakiekti szliuptarniai jiems nespainiotų po kojų. Aną met jug katalikai iszleido net knygele, tuomi tarpu meilydami į szventųjų rubus įvilkti Rudaminą ir Giedraitį, o ant tolesnio laiko žadėdami palaipinti į eiles szventųjų kn. Burbą ir keletą kitų davatkų. Dabar-gi nė jų nereikėtų pamaldumo: katalikai tuojau į dangų patektų ant žemės: jie mat velyja įsitaisyti parapijines mokslo, ir įsitaisę butų jau seniai, jeigu szliuptarniai jų neatkalbintų. Navatna! Neseniai dar kunigai skaitė szliuptarnius ant pirsztų ir sake, kad visose Suv. Valstijose jų daug nėsą; o dabar — atsimainė gadyne! Szliuptarniai papainioja ir paardo gerus kunigėlių užmanymus. Matyt, kad be szliuptarnių pagelbos viekliai kunigai nė savo avinyzių neįstengs užlaikyti! Ko-gi tie szliuptarniai nori? Ar jie isztikro nenori mokyklų? Ar szliuptarniai teip labai įmirkę yra gėrime, kaip kad kunigai, kurie aną met Brooklyne miszparasus laikydami — o jų buvo tris po Dievo akimis — teip giliai sumigo, jog zakristijonas turėjo ant jų kojų parpulti, idant tarnus Dievo iszbudinti dėl giedojimo miszparinių giesmių? Ne, ne! Szliuptarniai nori mokslo, mokyklų ir knygu. Bet podraug nenori apsz-

talų tamsos czemerycių, kuriomis kunigai tautą nuodyję yra per keletą amžių. Lietuviai nori szsviesos mokslo, nesuteptos tamsumo prieblanda. Szliuptarniai giria angliszkas vieszas mokslaines, ir nesitiki geresnes dėl savo tautos įtaisyti. Todėl jie savus vaikus ten noringai siunczia. Rods jie mato nedateklių tų mokslainių dėl savos tautos: jie meilyja turėti lietuviszkas vakarines mokyklas, arba nedėdienines, kur jie susirinkę galėtų pasimokinti lietuviszkos kalbos ir liet. raszto, liet. istorijos ir literaturos. Bet ar katalikai ir jų kunigai kuomet nors pasirupino apie tokias mokyklas? Negirdėjam, nors jau 19 metų czion gyvenu. Szliupas ir szliuptarniai elgiai palei savo iszgalejimą. Nėsant mokslaines, jie žiemos laike parengia prakalbas, vienur tankiaus, kitur recziaus, ir mėgina tą spragą užpildyti jau tai pranezsimais, jau tai diskusijomis. Bet ką sako ant to kunigai? „Geriejie“, kaip Žebrys, Pautienius ir kiti, ragino tautiecius, kad kalbėtojams nesigailėtų kiauszių; kun. Szedvydis su policija stabdo susirinkimus; kitar kunigai ragina panaudoti akmenius ir lazdas; o jei ir tatai nieko negelbsti, tai net nepatinkamas ypatas isz darbų ir gaspadų iszėda. . . . Suskaitykite, kunigėliai, kiek esate užnuodinę žmonėms sveikatos savo tokiu pasiėlgimu; apskaitykite, kiek sąnarių isz draugyszių esate iszviję savo „brangintiniais“ pamokinimais! jug ir Susivienijimas skilo pusiau — bent ne per szliuptarnių pastangas! Ir dar dyvytiesi, kad szliuptarniai įaugo į spēkas? jus esate geriausiais platintojais szliuptarnystos, ir asz vieszai prisipazįstn, kad be jūsų pagelbos nė pusės pajiegu mes neturėtume. . . . Dekui, ir dar sykį deku jums už sądarbystą! Jums, kunigėliai, pavydu, kad — jeigu Szliupas kur kalbas

laiko, žmonės apmoka jam kelią ir dar kelis centus virzsaus. Teisybė! Bet atsiminkite metų metus, kurius jis važinėjo, pats apmokėdams kelią ir kitus kasztus. . . . Ar-gi jau neužsi-pelnė jis bent szįgdien, kad jo triusas apmokėtas butų? Kn. Milukas nesykį skūndėsi, kad kasztai Albumų, Dirvos ir tt. neužsimoka. . . . Kodėl jis negali matyti, kad Szliupui daugybės darbų teip — pat neužsimokejo, bet dar ir deficitą suteikė? Dirbkite, kunigėliai ir jus, o kaip žmonės matys, kad jus naudingą darbą dirbate, mokės jums už kalbas ir rasztus, kaip kad moka szįgdien Szliupui. Nebus pavydumo isz mūsų pusės! nes žinosime, kad ne už absolucijas ir relikvijas, bet už triusą jums moka. Lyginai kaip mes szįgdien nepavydime, kad jus nuo mus iszmokote laikyti prakalbas, apvaikszeziojimus, nors gailis-taujame, kad nemokate apversti susirinkimus ant naudos visuomenei: nes keiksmus ir bjauriojimus nepriskaitome prie naudingo ir apmokėtino triuso. Sako kn. Milukas: „net senos datos kunigai — czionai tapė patraukti visuotinai tautiszkų judėjimu“. Kas-gi juos patraukė? Ar Varnagiris bedaktaraujās, ar Juodiszius „cenzorius“, ar Abromaitis su savo „kantrybės reikia“? Burba, naje Burba dirbo — bet darbas buvo pusiau su putojimu ir purvinimu susiblendęs. Kas-gi patraukė tą visuomenę į tautiszką triusą, ir net „kunigus senos datos?“ Sakysite: Szliupas savinasi tą garbę! Ne, ne; Szliupas mato, kad jo nuomonės, nors „raudonos“ (anot kn. Miluko), pajudino žmones; o žmonės sykį susipratę, ėmė daugiaus skaityti rasztus ir patys griebėsi į darbą, vieni aukas dėdami skatikais ant tautiszkų reikalų — ir sztai Paroda Paryziuje įvyko, susidejo tukstancziai dėl kankintinių, mokslaeivių, Viszteliauskui,

delegatui į Nderlandus ir tt. — kiti steigdami ir palaikydami draugystes, nevien pagelbines, bet ir L. M. Dr-ę, S. L. A., T. M. Dr-ę, S. L. L. ir tt. Ne jus, kunigėliai, yra tai nuopelnas tokio sujudimo žmonių, ir jums isz to tik galvos kvaista, nes „visuotinas tautiskas judėjimas“ massų „patraukė“, beje privertė, jus į szioki- tokį darbsztumą.

Kunigai įžiuri Szliupą, Dembskį, Szerną. Visi trys jų akyse yra niekiausieji žmonės. Ne jie mokslų baigė — o mat kunigėliai visi seminarijas su garbe užbaigė yra! — o jeigu katrie ir baigė, tai mokyklos buvo „pagarsėjusios tuomi, jog ten nesunku gauti diplomą“. Kunigėliai! Mokinausi Baltimorės universitete „Academia Terrae Mariae“, New Yorke Postgraduate Med. School, Philadelphijos Polyklinikoje, apart dar kitur, ir jeigu jus — nors statotėsi baisiai mokintais — galite ten teip greitai ir lengvai gauti diplomus, kaip asz gavau, asz prizadu kožnam isz jusų po 500 dolerių. O jug jums pinigų netruksta, tai pamėginkite — jei galite — bent nusipirkti; mano dovana jums vis gi neprapuls! Ne man vienam tenka koliojimai; matau, kad leidžia per szeregą teipgi draugą Szerną; žinoma, ne vieta czion man ginti draugą, bet teisingumas priverczia pasakyti, kad tik tai szlapnosiai neįžiuri gerų darbų savo artymo. Ar katras nors kunigas — bėgyje pereitų 500 metų — parengė tiek moksliszkų knygy, kiek Szernas per pastarus 5 ar 6 metus? Daugiaus pasakysiu: ar visi kunigai Lietuvos kruvoje imant, padarė tiek darbo dėl apszvietimo lietuvių, kiek Szernas, tykus, įlaidus, lėtas ir iszmintingas tautietis, įstengė vienas pats padaryti? Darko kn. Milukas savo confratrą kn. Dembskį, nors nepamena, kad jam dar negimus tas senelis jau žmones mokino ir knyge-

les raszė dėl lietuvių. Kad kunigams nepatinka nuomonės senelio, galima butų laukti kritikos; bet kas girdėjo kunigus imanties už kritikos? jug bjauriojimas, szmeizimas ypatos yra daug lengvesniu dalyku.

Galiaus kaslink p. Boczkausko. Teisybė yra, kad „Saulės“ iszleistojas neprisilaiko jokių principų (ką priskaitau trukumui iszauklėjimo ju dienose jaunystos), neretai garsina dalykus, kurie įzeidžia jaunsmus jaunuomenės, svyruoja lyg nendrė nuo vėjo tai į vieną, tai į kitą pusę. Bet teipgi Boczkauskas turi savo nuopelnus. Viena, jis yra geras satyrikas. Ne palaidumas nuomonių, jo skelbiamų, patraukia žmones prie „Saulės“, bet anoji jo dvasės dovana — satyra. Kad Boczkauskas butų mokintesis žmogus, jis sziądien butų pirmu rasztininku lietuviszkų dėlei įtekmes ant žmonių, ir jo satyra sutremptu į maurus visus pasikėsinimus „rakalių dvasės“, ant valnybės žmonių spendžiamus. Apgailėti reikia per siaurą, neiszlavintą mokslu apyregę Boczkausko. Ne kas kitas, kaip asztrumas jo plunksnos privertęs buvo kunigus denuncijavoti Boczkauską vyriausybei. Jis rodėsi jiems esąs pavojingesnis už kitus; apsidirbę su juomi kunigai žadėjo nugramzdinti „Kardą“ (kurs ir be jų nevalyvy pirsztų suklupo!) ir „Vienybę“, ir tokiu budu pastoti žadėjo Amerikoje kelią dėl valnybės lietuviszkos presos. Kada tie dalykai iszėjo į eiksztę, ar stebėtina, jeigu asz pats ir kiti kiltesni tautiecziai subruzdome gelbėti Boczkauską, o su tuomi ir valnybę lietuviszkos presos Amerikoje? Jei to nebutumėme padarę, butumėme užsipelnę vardą ne valnamanių, bet gelbėtojų kunigams pasmaugti valnybę zodžio ir presos. Ir nesigailiu gelbėjęs; teisybė, — Boczkauskas bylą

praloszė, bet apsiėjo užmokėjimu kasztų, o nenuėjo į cypę ant vienų metų, kaip kunigai kad buvo isz kalno nutarimą nusprendę ir „Saulė“ kaipėjusi teip eina. Nesigailiu pagelbos, net ir tuomet, kada Boczkauskas veikia po bylos iszdarkė ir iszniekino manę ir kitus, kurie jam padavę buvome ranką bėdoje, — nes žinausi padaręs darbą isznasztų dėl visos lietuviszkos visuomenės Amerikoje.

Galiaus kn. Milukas tvirtina, kad szliuptarniai gadiną net įrengimą teatrų. . . . Tai jau, rodos, prilipo liepto galą, galą neįteisingumo. Kl. ausiu, ar teatrai nebuvo perstatomi pirma negu kunigai žmones pradėjo savu budu mokinti? ar daug yra trupptų per kunigus įsteigtų ir kur jos? ar galiaus, ne daugumoje vietų akylesnėjie lietuviai, kurie nieko su kunigais darbo neturi, padeda triusą surengimo teatrų ir jų perstatymo? Kunigėliai, tegul tik szliuptarniai pasitrauktų dirbę, netektumėte ne teatrų, ne giedorių draugyszių; nes kur kas iszkilmingesnio sziądien yra daroma, ten szliuptarniai yra pirmonys. Be szliuptarnių net bažnytines draugystes neturi sav rasztininkų ar vadovų. Tegul atsitrauktų szliuptarniai visi, jusų darbas pasirodytų savo nuogume! Todėl kam niekinti ir bjaurioti turite savo geradėjus? ar negeriaus butų, kad garbę atiduotumėte tiems, kuriems priguli? O garbė už lietuvisziskus darbus Amerikoje priguli — mažiausiai kunigams, daugiausiai gi praakusiems darbo žmonėms, žmonėms, kurie atsikratė nuo tamsybės apasztalų, o pastojo protaujancziais, mylincziais tautą lietuviais. Todėl vietoje toliaus iszmislioję ant tų, kurie stumia ir veža lietuvisztės vezimą, ir kurie net jus, kunigus, moka įkinkyti ir priverczia dirbti, velyk nuimkite kepurę, su nusižeminimu

priesz juos užgaukite savį krutinę sakydami: nostra culpa, nostra culpa. . . . ir prizadėkite ant toliaus bent ne maisztą žmonių tarpe kelti, bet žmonėms gelbėti vaduoti lietuviszką isz pancrių nevalės polytiszkos, ekonomsiszkos ir religiszkos. Tegul visi, mes ir jus, galėtumėme drauge sukterti: lai buna Lietuva valna ant visados! J. Szl.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Elizabeth, N. J. Dabar czion suskaito į porą tukstanczių lietuvių ir į 12 vyvairių lietuviszkų draugyszių, ir dar apie tiek lietuviszkų karcziamų, kurios vis dygsta, kaip grybai po lietuvi. Kiekvienas rupinasi stvertis už to prarugusio biznio; prie kitokių biznių nekimba ir retas katras nusimano. Czia yra gera vieta dėl duonkepio, bet tokio neatsiranda; visi perka duoną pas žydėlius. Teisybę pasakius ir visokius daiktus, apart alaus ir degtinės, perka pas žydėlius, kurie moka lietuviszką apsukti; pasinaudodami isz to, kad daugelis lietuvių nemoka skaityti, negal apsirokuoti ir tokiu budu žydėliai paskaito porą dolerių virszaus, ir žmogus ne neapsižiuri, kaip jį nuszkriaudzia. Yra keletas krautuvių valgomų daiktų, užlaikomų lietuvių, bet daro prastą biznį, negal vesti konkurencijos su žydais. Tuli sumanesni lietuviai bandė tvirti kooperatyviszką draugystę tik nežinia dėlko toks užmanymas nepatiko kunigėliui, kuris jį iszniekino. Ant to viskas ir pasibaigė. Turbut kunigėlis priguli prie szliuptarnių, anot „Dirvos“, kad neparemė užmanymo.

Mūsų parapija yra grynai lietuviszka, bet ateina ir lenkai į mūsų bažnycių, kuriems ir pamokslą kaip kada lenkiszką pasako. Duryš bažnyczios visiems yra atdaros, tik kad neiszeitų isz to kokių nesuspriptomų. Kriauczius.

Brooklyn, N. Y. Daug yra svarbių tautiszkų reikalų, vertų paremimo, kuriuos vienok remia aukoms tiktai darbininkai, o biznierių tik maža dalelė pasirodo su aukomis. Kiti-gi nors vadinasi lietuviais, bet lietuviskais reikalais visai neužiima ir dar niekina kitų žmonių gerus uzmanymus. O mūsų visoki biznieriui turėtų būti pirmutiniaus tokiuose reikaluose, buti visiems paveikslu. Jiems ant metų \$10,00 but nejaucziama visai, vienok tokių paveikslų iki sziol neteko patėmyti. Jie mislyja kad dėl jų tauta, o ne jie dėl tautos.

Ant susirinkimo pas Antaną Rugienių, Brooklyne, tarp draugiszeko pasikalbėjimo tapo paduotas uzmanymas sumesti po keletą centų ant kankintinių, kas ir įvyko. Susidėjo 50 ct., kuriuos prisiuocziama „Vienybės“ redakcijai, pridėdami vardus aukautojus ir sumas aukų.

M. Lozora	20
A. Rugienius	05
J. Miszeikis	05
J. Mureika	05
P. Poderis	15

Nedidelė tai auka, bet jeigu isz daugelio vietų aukautų dauguma bent po keletą centų, susidėtų didelė suma, su kuria lengvai galėtume aprūpinti mūsų svarbesnius tautiszkus reikalus.

A. Lesniauskas.

Waterbury, Conn. Visiems zinoma, kad pas mus dvi lietuviszkes parapijos: viena „priegulminga“ su klebonu Saurusaicziu, antroji-gi „nepriegulminga“ su klebonu Diloniu. Abidvi parapijos turi po bažnycią; priegulminga uzraszta ant vyskupo, o nepriegulmingąją parapijonai ant savo vardo uzsisraszė. Priegulmingasis klebonas S. nuo pats pradzių, neužkenčia nepriegulmingo Dilonio, ir todėl iszszaukė ant jo prakeikimą,

bet po prakeikimui, Diloniui nieko blogo neatsitiko, dar daugiau parapijonų Dilonis laimėjo. Priegulmingasis klebonas S. „isz dugno sėmęs mokslą“ persitikrino, kad prakeikimas nieko neužkenkė jo prieszui, nustojęs vilties griežbi si kitokio budo. Pradėjo per angliszkus laikraszczius niekinti savo prieszą, bet ir tas nieko negelbėjo. Mėgino su pagalba lojerių prieszą iszvyti, ir nors nemažai pinigų iszmetė, bet ant galų galo taip iszėjo, kad tik gėdą ant savęs užsitraukė, ir dabar jau tyli kaip katinėlis. Kitkart ezion žmonės provojosi ir po sudus viens kitą tąsė; iszmintingas kunigas draudė ir persergėjo žmones, kad nesiprovočiau ir nemėtytų bereikalo lojeriams pinigų; sziądien gi du klebonai tąsosi po sudus, ir žmonės isz jų gardžiai pasijuokia.

Prova pasibaigė. Dilonis likosi neiszsvytas, bet pripažintas vieszai kaipo „nepriegulmingas“ kunigas. Saurusaicziui gaila iszmestų kelių szimtu dolerių. Piktumas ir gėda.

Lietuvos Sunų draugystė jau arti porą metų kaip mokina isz savo draugų susidėjusį beną, kuris jau sziądien puikiai pagrājina ir lietuvius palinksimina. Bet nelaimė, mūsų Saurusaitis sardęs savo parapiją, lindęs į draugyszių reikalus, pasėjęs tarp lietuvių nesutikimą, pirmutinis ardytojas „Susiv. L. A.“ sziądien ant kerszto priesz pirmutinį, sutvėrė antrą lietuviszką beną, su mieriu suardyti pirmąjį, gerai iszlavintą. Kad „bedievius“ ir keikia, bet visgi nuo jų mokinas, paskui juos seka, kadą gi pats nieko neįstengia pramanyti, nė padaryti, todėl ir seka „bedievių“ pėdomis. Berods Saurusaitis buvo iszmislijęs grabus dirbti, bet tris padaręs ant kanuolių modelio, ir tuomi daug juokų žmonėms padaręs, visus tris į sklepią ant amžių tuszczius palaidojo.

Dailydei papraszius už padarymą grabų užmokesties, Saurusaitis pasiulė vieną grabą už darbą, bet dailydei nesutinkant, turėjo pinigais užmokėti.

Isz lietuvių susidedanti unijos kuopa turėjo parengus 9 liepos taip vadinamą „parukymo vakarą“, ant kurio susirinko nemažai žmonių. Pribuvo keletas svetimtauczių, unijos organizatoriai, kurie laikė prakalbas aiszkindami apie darbininkiszką klausimą. Paskui kalbėjo unijos kuopos pirmėdis, p. J. Kuzmitskas ir J. Tareila. Susirinkusieji klausė su atyda prakalbų, kurios matomai visiems patiko, kadangi priimtos buvo su gausiais delnų plojimais.

Geistina, kad būtų tankiaus parengiami panaszus su prakalboms — vakarai.

Bažnytinis.

Brooklyn, N. Y. Daugeilyje vietų pasitaiko, kad tuli vyrukai juokiasi isz draugyszių, nepriguli prie jų. Bet kada prispaudzia liga, tada szaakiasi prie mielaszirdystės ir apsiima pasveikęs prisirasztyti. Toki „mandraliai“ vietoje 50 ct. mėnesinės, prageria desėtkus dolerių, o kaip suseraga, tai netur kuomi liežuvi pavilginti. Numirus tokiems, tai szejmininkui tikra nelaimė. Pasidėjęs lavoną nelaikysi, nė už tvoros neiszmes, reikia palaidoti. Apart viso naminio nesnagumo, turi dar eit ubagaut ant grabo, ant nuvezimo į kapus. Dėlto patariu, kad tokių, kurie nepriguli į jokią paszelpinę draugystę, nieks nelaikytų ant burdo, kad savo palaidumu susirgęs ar miręs nepadarytų antkaklės szejmininkams.

Brooklyne buvo keletas tokių atsitikimų, kurie savo uzdarbius paliko karcziamose, kuriems pasimirus reikėjo rinkti aukas palaidojimui. Taip dėstisi rė tik su vyrais, bet ir mūsų merginos seka jų

pėdomis. Szimet pasimirė 3 merginos, o kad neprigulejo į jokią draugystę, tai ir ant jų palaidojimo reikėjo rinkti aukas, kaip ant virszui minėtų „vyrukų“. Abelnai imant Brooklyne bus apie 500 lietuvaiczių, neskaitant moterių, kurios galėtų turėti gražią savo pagalbos draugystę, galėtų visos prigulėti prie S. L. A., ir tokiuose reikaluose turėti paszelpą. Labai geiscziau, kad Brooklyno lietuvaiteis veikiausiai apsigarsintų sutvėrsios paszelpos draugystę ir saviszką Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kuopą. J.

Susivienijimo L. A. reikalai.

Naujai prisiraszė prie Susivienijimo Liet. Am.

Plymouth, Pa. dr. Valau. 5 k.

Vincas Barzdaitis

Ona Barzdaitienė

Glen Lyon ir Wanamie, Pa. 24k.

Marė Padegimienė

Pranas Bartuszka

Mikas Kuklis

Jonas Czerniauckas

Juožas Szluszkonis

Marė Žalnieraitienė

Meriden, Conn. 49 kuopa.

* Jurgis Szatas

Passaic, N. J. 47 kuopa.

Alena Jaksztaicziutė

Pranė Sakatauckienė

Agota Botyrienė

Brooklyn, N. Y. 38 kuopa.

Vincas Simanavyczius

Adolpas Lesniauckas

Stasys Rinkevyeczius

Vincas Milezinskas

Jurgis Benson

Ignotas Strakalaitis

Marė Krusat

Marė Jezuvaicziutė

Jurgis Kairaitis

Throop, Pa. 76 kuopa.

Vladas Noreika

Jonas Pajaujis

Philadelphgia, Pa. 10 kuopa.

Aleksandras Szpėra

Gilberton, Pa. 39 kuopa.

Damininkas Morkunas

Jurgis Grabauckas

Johanna Sondiene

Forest City, Pa. 2 kuopa.
Antanas Dzikas
Vincas Jucėvycius
Emilija Gulbinienė
T. Astramskas,
119 Wharton str.
Philadelphia, Pa.

Gamalielius.

Lenkiskai parasė A. Niemojevski.
(Tąsa.)

Rodininkai, paerzinti Gamalielius žodžiais, lankėsi pas savo pažįstamus, turtingus ir neturtėlius, atkartodami tą, ką girdėjo nuo „rimčiausio žmogaus visam mieste“ ir pridėdami dar nuo savęs daugybę smulkmenų, apie kurias Gamalielius nebuvo kalbėjęs.

Isz to pakilo daugybė paskalų, visai nepanaszių į teisybę.

Skelbė, jog rabinas gėdinosi savo tėvo ir motinos — kaip žmonių prastų, neturtingų.

Toliaus skelbė, jog gundo žmones užpulti ant Jeruzolimo, iszvaikyti Synhedrioną užtai, jog sudija žmones, baudžia visokius piktadėjus, žmogždžius.

Pasakojo teipogi, jog jis iszpludęs Jeruzolimę augszcziausia kunigą, kada ans jį barė už naują iszgydymą Raszto szventinyzioj.

Kiti vėl sakė esąs raganius. Vieną kartą jis priėjo prie pie-
menų budų; kada jį neprėmė ant nakvynės, jis pažiūrėjo pikta akia į kaiminę ir kaiminę iszdvėse.

Isz tų liežuvių ir paskalų pakilo trukszmas, kuris iszszaukė ypatingą Rodos susirinkimą. Buvo paduotas užmanymas uždrausti rabinui įeiti į miestą. Bet laike apsvarstymo buvo toks riksmas, kad negalima buvo iszgirsti vienam kito. Ant galo visgi užmanymas didžiumu balsų tapo priimtas.

Senas dailydė, tame reikale nukentėjo daugiausiai už visus. Perstojo jam davę darbą ir kreipėsi prie Tamosziaus,

Amoso sūnaus, kuris turėjo varstotą kitam gale miesto.

Tuomtarpu keliaujantis rabinas nesiartino ir tuom susivėlinimu iszszaukė dar didesnį nekantrumą. Kiekvienam buvo akyva, kaip iszrodo tas žmogus kurio visi teip laukė. Pertai ėmė platinti kitokias paskalas:

— Žiurekit, jo reikia laukti kaip kokio karaliaus? Ir tetrarcho teip neparsieitų ilgai laukti!

Kiti vėl sake:

— Jis tą daro tyczia, kad mus nužeminti.

Kame vienok buvo tas nužeminimas nė vienas nežinojo, nė netyrė.

Bet sztai vieną rytą pasklido žinia:

— Eina, eina!

Minios iszsiliejo už miesto ir laukė ant kelio, teip, kad negalima buvo uždaryti vartus. O ir žingeidumas buvo teip visus apėmęs, kad net rodininkai užsilipo su savo szejmynoms ant stogų. Kas gyvas, bėgo ant gatvės, o namuose likosi vien žmonės sunkiai serganti. Siaurose gatvėse teip buvo susikimszė, kad negalima buvo pereiti.

Toks susirinkimas savo keliu iszszaukė ypatingą dvasios stovį. Norint buvo pasidaruota, kad suerzinti žmones, galėjo jie vienok dėl jeib kokio menkniekio pakelti atėjimui ovacijas. Rodininkai iszakyvumo suvis užmiršo apie savo neapykantą. Viens Gamalielius buvo blaivus; vaikszziojo aplinkui nuo vieno stogo ant kito, užkabinejo laukianczius ir kalbėjo:

— Sunus palaidunas sugrįžta.

Ir piktai nusijuokė. Kitiems vėl kalbėjo:

— Praneszas ateina į savo tėvynę!

Ir vaikszziodamas tarp minių praszcziokų susikimszusių siaurose gatvėse, persergėjo visus:

— Saugokitės jo akių, nes ypatingos labai!

O paskui, lyg aiszkindamas savo žodžius, dusavo pakėlęs akis į virszų:

— O nelaimingas mano tėve!...

Tarpe minių pradėjo murmėti.

— Jo tėvą nuziurėjo!

— Jo tėvą užmuszė!

— Užsigrįžkit, kada eis pro jus!

Pakilo szen ir ten riksmas:

— Iszsiskirstykit, tegul sau zengia tuszczioms gatvėms!

Minia pasijudino; vaikai ėmė verkti ir rėkti. Nuo vartų davė ženklą mosavimu rankų. Pradėjo kalbėti:

— Jau artinasi!

Minios puolėsi tuojaus prie vartų užmirszę visas prasargas.

Už murų girdėti buvo balsai, kurie vis ėjo smarkyn, artinosi, ant galo ėmė užti gatvėse, apėmė visus, kada prisirtino burelis. Žmonės skyrėsi, duodami kelią.

Burys perėjo per vartus, į ėjo ant gatvės ir zengė gana greitai į vidų miesto.

Bet kaip įstabiai tas matymas iszrodė tiems, kurie jo dar nebuvo matę ir su tokiu nekantrumu laukė!

Ėjo burelis žmonių praszcziokų, neturtėlių, prastai parėdytų. Ėjo galvas nulenkę nesidairydami ant minių. Nė viens isz jų neturėjo lazdos, zengė su nuleista ranka. Buvo yvairaus amžio ir ugio.

Priskaitė tam burelyje deszimtį žmonių. Užpakalyje jų buvo nedidelis tarpas ir toliaus zengė ans visų laukiamas rabinas. Paskui jį dar ėjo du mokintiniu, viens jaunikaitis, kuone vaikas, kits žilas senis su didele galva ir staczia kakta.

Visų akys atsikreipė į pusę rabino, lupos nutilo, pasidarė teip tylu, kad girdėti buvo žingsniai einanczių.

Rabinas skyrėsi nuo kitų savo veidu ir sudejimu. Žiu-

rėjo kasžin kur priesz savę, o veidas jo reiszkė ramumą ir gilią mintį. Geltona, garbinuota barzda ilgino jo veidą. Plaukai pilni dulkių, karojo ant peczių. Szvietė nuo jo rimtumas ir didybė. Buvo apsilvilkęs szviesiais rubais, apsijuosęs per liemenį. Didelės mėlynos akys reiszkė malonumą, bet drauge ir kasžin ką ypatingą, ką negalima aprasztyti.

Staiga prieszai burelį minia pasiju lino, iszėjo moteriszkė ir puolus prie mokintojo kojų, sulaukė jo žingsnį.

— Jieszkojom tavę, pone, visur ir sztai ateinam su vienatinių sunum padėkavoti tau už iszgydymą!

Atsitikimas padarė įspudį ant minios. Užpakalyje moters klupojo ant snilezių jos sunus, jaunikaitis. Rabinas palaimino juodu, zengė toliaus, o juodu prisidėjo prie burelio. Ir vėl nekurie isz minios pradėjo artintis prie moteriszkės ir klausinėti jos kas su ja atsitiko. O ji pasakojo, jog yra naszlė, tur vienatinį sunų, kuris sunkiai sirgo, o rabinas uždėjęs ant galvos rankas iszgydė jį.

Einant į kitą gatvę atsitiko naujas dalykas. Isz minios puolėsi žmogus, atsiklaupė priesz rabiną, pakėlė rankas ir szaukė:

— Buvau aklas, o jis sugrąžino man dienos szviesą! Garbė ir szlovė jam!

Rabinas pasilenkė prie jo, pridėjo lopus prie jo kaktos ir zengė toliaus. Prie to vargdienio tuoį priszoko daugelis isz minios, o jis jiems garsiai pasakojo apie atsitikimą.

Paskui bureliui užstojo kelią keletas elgėtų, kurie szaukė:

— Eina tas, kuris mus iszgydė! Eina tas, kuris iszgydė mūsų opas!

Paskui metė savo kujokus priesz rabiną, atsiklaupė ir tarė:

— Akiveizdo jeszitų žmonių

sudedam tuos kujokus pries tave, kaipu aiskiu liudijimui! Hosanna, hosanna!

Miniose pasidarė didis sujūdimas. Szen ir ten girdėti buvo rėksmas „hosanna“, kuris veržėsi vis iš didesnio skaitliaus burnų. Jau nežūrėjo ant burelio kreiva akia, nerodė jį pirsztais. Kaskart vis daugiaus žmonių prisidėjo prie ėjimo. Stumdėsi moters, kad dasiekti baltų rabino rubų; žmonės klaupė ant gatvės, atidengdami savo opas; neszė lauk ligonius su lovoms. Minios pradėjo kilnoti rankas ir szaukti džiaugsmingais balsais. Ir teip ėjo rabinas tarpe szauksmų ir isztiestų rankų, žengė savo burelyje, kaipu pergaletojas, žmonių numylėtas, pranaszas pažadėtas, Meszjach!

Priesz jį tolyje matyti buve szventinyczia. Iki jos durių buvo susikimszė žmonės ir po visą gatvę girdėjosi be perstojimo džiaugsmingi szauksmai. Net žmonės, ką stovėjo ant stogų, tiesė rankas žemyn ir szaukė su užsidegimu.

Artinosi prie szventinyczios. Minia didinosi kas valandėlė, teip, jog negalima buvo praiskverbti. Staiga visi sustojo.

— Kas pasidarė, kas tai — klausė iš visų pusų.

Szventinyczios durys buvo uždarytos.

Pakilo sumiszimas. Žmonės atsigrįžę spaudė burelį. Susirupinę mokininiai kreipėsi prie rabino.

Tasai vienok nesustojo, bet praėjęs pro juos, užopė trepais. Minios susilaikė. Jisai gi sustojęs priesz duris pabarszokino tris kartus ir riktelė garsiu balsu:

— Gamalieliau vardan Vieszpaties atdaryk!

Minios nusistetėjo. Vardas Gamalieliaus pradaug buvo visiems žinomas.

Pradėjo tada visur kaszdėtis: Gamalielius liepė uždaryti duris!

— Gamalielius jo neleidžia

į szventinyczią!

— Žiurekit, žiurekit!

Staiga didelės durys atsiverė iki galui. Ir vėla atsitiko netikėtas dalykas. Prie trepų skverbėsi kaszin kokia moteriszkė, paskui ją ėjo ketvertas vaikų yvairaus amžio ir trys mergaitės. Rabinas ėjo į prieszinę szventinyczios, kada jį sustabdė aus žilas mokininis ir tarė:

— Rabi, sztai tavo motina skverbiasi per minias su broliais ir seserimis, idant tava pasveikinti.

Rabinas pažiurėjo į jį.

— Artinasi, palauk jų — pridurė.

Bet rabinas tik szypsojosi liudnai ir rodydamas į burį, tarė:

— Sztai mano broliai, ir sesers mano!

Žilas mokininis iszvertė akis. Minios pradėjo stumtis paskui rabiną į szventinyczią, kuri prisipildė žmonėmis. Ne visi galėjo sutilpti, pertai daugybė stumdėsi ant trepų ir gatvės.

Rabinas užėjo ant pakylamo. Viskas nutilo. Pakėlęs akis pažiurėjo priesz savę.

Ten sėdėjo kedėse Gamalielius, Habakukas, Avrumas, Nahumas ir daugelis kitų. Jų veidai buvo susiraukę. Minia pradėjo kuszdėtis ir rodyti į juos pirsztais.

Rabinas žiurėjo į Gamalieliaus akis. Tas sudėjęs rankas ant krutinės, nusigrėžė į kitą pusę ir dairėsi po szventinyczią.

Avrumas pridėjo lupas priesz ausies Nahumo, kuris rukszcziai nuszypsojo. Habakukas neramiai raivėsi kedėje.

(Dar bus.)

Isz visur.

Paryžiuje, policija surado vagių draugystę, kurios sąnariai turėjo puikiausius įnagius ir buvo tikrais specialistais savo amato szakoj. Tarp jų buvo

mechanikai, chemikai, bet didžiausią rolę loszė dinamitas. Knygoje jie stropiai užraszinėjo visus ėjimus ir iszleidimus, kuri paskui ir iszdavė visą szaiką. Policija atėjus kratyti pas vieną isz sąnarių, rado puikų namą su elektriszku apszvietimu. Visi kaimynai jį skaitė už prakilių žmogų ir niekas negalėjo tikėt, kad tai būtų vagis. Durininkas nenorėjo nė į vidų įleisti policiją. Bekrecziant atėjo tulas ponaitis, kuris pasileido bėgti, pamatęs policiją, bet tapo sugautas. Tai buvo pirmsėdys. Jis gyveno villoje netoli Paryžiaus puikiuose namuose su brangiais rakandais. Pagal amatą buvo chemikas ir turėjo įrankius dėl isztirpinimo aukso, medegą dėl dinamito ir daugybę gatavo dinamito. Toji draugystė turėjo savo skyrius po visą Prancuziją ir buvo labai darbszti, bet nieko nedarė Paryžiuje. Viens isz sąnarių buvo gabus elektrotechnikas.

Glivice, Poznaniaus provincijoje, laike susirinkimo, suszaukto katalikų partijos kilo nesutikimas tarpe lenkų ir vokeciezių už atėmimą balso vienam lenkui. Kilus truckszmui, susirinkimas tapo iszsklaidytas. Žandaras norėjo suaresztuoti tą lenką, bet kiti lenkai jo nedavė. Tada žandaras szovė į minią, užmuszė vieną lenką, o keletą sužeidė. Daugelis lenkų tapo suaresztavota.

Ant Volgos, netoli Nižni Novgorod užsidegė garlaivis „Nadeika“, kur sudėgė 12 žmonių.

Silezijoje nuo didelių lytų iszsiwerzė isz vagos upė Odra ir apsemė visas žemumas. Daugelį namų pagriovė ir nuneszė. Mieste Breslau sugriovė daugelį namų; strytkariai turėjo sustoti; ant gatvių yra iki 3 pėdų vandens ir plaukioja su valtimis. Arnoldsdorf parapi-

jos vanduo nuneszė kapines. 40 lavonų sugavo be grabų; apie 80 buvo palaidotų trumpam laike, kurių nesurado visai. Grabų ir lavonų kaulų pilna visur, nes per kapines ėjo 10 pėdų gilumo vandens sriovė. Daugelis gyventojų neteko viso turto ir reikalauja pagalbos. Nuo 50 metų nebuvo tokio baisaus patvinio. Iszkados skaitoma ant 50,000,000 markių.

Laike bertelio mėnesio į Meksiką atvyko 3000 kiniecių, nes Meksikos valdžia kiniecių ateivystei nedaro jokių apsunkinimų.

Italijos senoji karalienė iszvažiavusi buvo su automobiliu pasivazinėti ir netikėtai atsimuszė į medį, kur palužo ranką.

Atsakymai.

Buksniui. Jusų straipsnį apie Prusų lietuvių tautiszkaį dvasiszką badą talpiname su pataisymu. Apie praėjusius rinki mus, arba lietuviszką agitaciją, kad iszrinkti lietuvius į seimą patalpinsime noriai, tiktai malonėkite parasztyti.

Vienturcziui. Nereikia pavydėti S. L. R. K. A. sąnarių. Jeigu sąnariai pats nesiraszo, tai agentai po 50 ct. už kiekvieną teipgi nedaug suras. Jug jie siulo užsirasztyti „Žvaigždę“ už \$2,00 ir priedams duoda \$150,00 posmertinės. „S.L.R. K.A. virszininkai negal apie Susiv. rasztyti, nes tiesą sumynė, o sumlagystėms nieks toli nenuėjo, nenuėis nė musų kunigai.

Aukos kankintiniams.

Brooklyno lietuvių aukos surinktos pas A. Ruginių

Buvo \$74,64

Viso \$75,14

Lietuviu tauta

senoveje ir sziadien.

Parašė J. Sliupas, M. D.

(Tęsa.)

Bet kritiškoje valandoje Thessalų vadas susitaikina su vyresninku ekspedicijos, ir anam sugrįžus į karevietę, laimė karės atsimaino: Hektoras, Trojos karžygs, krinta iš rankos įsiutusio Achillio, ir netolymas miesto puolimas jau yra numanytinas. Pats Achilės iš eilės tampa mirtinai sužeistas vilyčia, paleista Pario. Miestas galiausiai tapė paimtas nakčia, nors nežinia ar šturmu ar per vyliugystę. Poėtai sako, kad miestas tapė jįmtas su pagelba medinio arklio, kuriame buvo pasislėpę 2 kareiviai, kurių tai mytla manė ženklinant, kad Graikai įsiveržė per Skajjiškus vartus, viršun kurių statuva arklis klaksojo. Kiti vienok priskaito visą apgavystę Graikų pramanumui. Paėmimas miesto tapė begarbiai panaudotas dėl smarkavimų ant apveiktųjų, ir dėl visiško suardymo miesto. Paprastai yra skaitoma, kad tatai įvykę yra 1184 m. pirm Kr. g.

Agrobimas Trojos neįeina į planą Homėro poėmos, bet apipiešiamas yra poėmose Post-Homėriškose, k. a. Quintą Smyrniatį. Odyssejoje vėl randame nupasakotus likimus ir pergyvenimus Odysiaus ir jo draugų, vakarinėse jūrese ir aplink Siciliją. Graikai turėjo ilgą eilę populiariškų poėmų, vadinamų Cykliškomis poėmomis, kuriose visos pasekmės Trojėnų vainos buvo nupasakotos, ir kurios papildė puikų fragmentą, papuoštą per gėnijų Homėro. Iš šitų poėmų, kurių įtury yra užsilikęs, Vergilius paėmė medegą, kurią jis sunaudojė su tokiu efektu antrojo ir trečiojo knygoje savos didės poėmos. Cykliškos poėmos, apart atsitikimų Trojėnų karės po mirties Achillio, talpino savyje teikas visokių kolonijų Italijoje ir kitur, kurias manė esant įsteigtomis per išsklidusius vadovus ekspedicijos, begrižtant jiems namon. Tarp kitų garsiausiomis pastojos sodybos Diomėdo, Philoktekto ir Idomeniaus, piet-rytiniame pajuryje Italijos, ir sodybos Ainejo pakraščiuose Tiberio upės. Ainejas įsteigęs esąs karalystę Alboje. Romėnų cėsoriai girdavosi, buk jie kilę esą nuo jo. Bet tas dalykas abejotinas yra, nes tuli raštininkai sako, kad Ainejas surankiojęs išsibarsčiusius tautiečius ir atbudavojęs miestą, kur viešpatavė jo ainiai. Kiti vėl tvirtina, ir gal—but ne be pamato, kad Phrygai ir Lydai užėmė sunaikintą teritoriją, ir Trojadai suteikė vardą Phrygijos.

Puolus karalystei Priamo, tolesnė istorija Trojos yra trumpa. Po valdzia Lydijos karalių, Naujoji Troja — Ilium Novum—pradėjo atsizenklinti ir įgyjo tulą svarbą dėka garsumui savo vardo ir dėka malonei Aleksandro Didžio, Juliaus Caesario, ir kitų galingų aplankytojų. Vienok ženklumas miesto visados pasiliko daugiau antikvariškas negu polytiškas.

Ant kiek atsitikimai Trojėnų karės, kaip juos randame Homėre ir jos Cykliškus poėtus, yra buvę istoriški, priguli nuo mūsų pažvalgos ant vertės populiariškų balladų visose šalyse. Kad visatinai imant, yra tula papėdė istoriško tikrumo, ant kurios išaugo ankstybiausia populiariška poezija, galime priimti už buitį. Bet kiek ant tos papėdės, teip tolimose gadynėse, svajonė antbudavojo, sunku yra pasakyti. Perdėji-

mas svajonės ir paisėjimų randamas yra romancose apie Arthurą ir Karloomgos. Bet pas Homėrą uztinkame blaiuvumą tono, geographišką aiškumą ir šėip galimumą, ir skaitytojas linkęs yra priimti istorišką tikrumą bent svarbiausių buičių. Pirmame perskyrime pas Hėrodotą mes skaitome, kad Phoinikai praktikavoję yra lyginai tokius pat grobimus, nors su aršesne prievarta, negu kokius poėtas sako užkurus 10-metinę karę tarp Graikų ir Trojos; ir visatinai imant, Trojėnų karė tarpe lenktyn einančių tautų po abiem pusėm Aigiosios marės, gali buti nužiurėta kaipo prigimtas įvyksnis anų didesnių imtynių, kurios vėliaus ant to paties karelaukio nulėmusios yra persvarą Europėnų ant gaivalų Azijos.

Trojos platumas iš visų pusių yra apsiaupta kalneliais ir kalnais, ir pajuryje žlago uolynai. Kalnynus Homėras vadina Ida (idė—miškas); augščiausia kaukara į pietus Trojados, karanti ties priėjuriu Adramyttimo, vadinosi Gargaras. Vakarų link kalnynai po valei nužiulsta į pakraščius Dardanėlių. Lyguma tarp tų kalynų ir marės yra platumas Trojos, kuri tik vienoje vietoje teatsiveria į mares, beje šiaur-vakariniam kampe. Čion pieskuotas pakrantis traukiasi maž—daug 2 myli, ir tik čion Graikų laivai tebutų galėję pristoti prie krašto. Salava šito priėjurio į rytus visų yra laikoma už senovės salavą Rhoitejon, o salava į vakarus—tai Sigejon, kur netolymais randasi pylekaluis (tumulus) Achillio. Per tą platumą randa sav kelią į jūrę upė Mendereh, Homėro Skamandras, vadinamas teip-gi Xanthos (geltonoji upė), nuo spalvos vandens. Ilgumas Trojos platumos išneša 9 mylias, jos-gi plotis 3 mylias. Į Mendereh įteka trys sriautai nuo Idos kalynų: Dombrek—3 mylios nuo marės, Rimair—5 mylios nuo marės, ir trečias pas Turkų kaimą Bunarbaši. Vienas iš tų sriautų turi buti Homėros Simois.

Jeigu—anot Strabono senovėje ir anot Ch^o Maclaren šiądien—sriautas Dombrek butų Simoir, tad Naujoji Troja buvo subudavota ant vietos, kur stovėjo Senoji Troja; o jeigu sriautas Bunarbaši buvo senovės Simois, tad Pergamas Priamo gulėjo ant augštumos pas didijį uzlinkimą Skamandro, apie mylę į rytus nuo kaimo Bunarbaši, kur pamatai senovinio miesto tapė neseniai atkasti. D—ras Schliemann, kurs systematiškai ištyrinėjo manomą susiediją senovinės Trojos, tikisi esąs radęs tikrą vietą Trojos Hissarlike. 1872 m. jis atrado didelį rantių auksinių, sidabrinų ir varinių padarų ir ginklų, neabejotinai didelės senovės; 1878 m. atrado įvairias arcnitekturos išgales, aukso ir sidabro papuošalus su varlekaušiais (Slg. Schliemann's Troy and its remains, 1875, ir Ilios, 1880).

Trojėnų kampe sidabro kasyklos buvo žinomos pas Skėpsies pylį ir Idos kalnyne, o aukso kasyklos buvo pas Astyros pylį (Strabo, XIII. 1. 29), iš kur jau Peramas savo skarbus rinko. „Dalis senovės Lietuvių, Maz. Azijoje, Idos kalnyne gyvenanti, atradė geležį ir iš jos visokius daiktus darydavę, to delei ir vadinosi Daiktuliais (Strab. X. 3, 22). Vardai tų Daiktulių: Kelmis, Damnaminas ir Akmuo dar ir šiądien Lietuvoje randasi“ („Dr. Basan: Žiponas bei Žiponė“); tenpat toliaus: „Kaip kituose dalykuose, teip ir amatininkystoje (Lietuvių proseniai) buvo dasiekę augšto tobulingumo. Teip jau dainose apie išpustijimą pylies Ilios (į 1300 m. pirm. Kr.) ir dainose apie Adyšiaus klaidžiojimus, randame paminėtus puikius darbus to laiko (lietuviškų) Thrakų „auksorių“

ir „liejkėlių“. Teip Homėro dainose randame paminėtą „dailų sidabro kaustyta thrakišką kardą“, kurį vadas Asterupis su savimi buvo atsigabėjęs (H. XXIII. 807–808). Trojėnų karalius, Peramas, tarp didžiū savo turtų, kuriuos sukrovęs turėjęs, labiausiai guodojās „didiai dailių kupką, tikrą kleinotą, kurią jam, Thrakijoje apsilankant, Thrakų vyras buvo dovanoję“. Toliaus: „Viena varinė rinkė, Iliono atrasta, „teip dailiai, sako Schliemannas, išdirbta, jog, jeigu būtų auksinė, ir berlyniškam auksoriui garbę padarytų“. Tas pats Schliemannas atrado Ilionoje varinės akstis, peilius ir k. daiktus, kurie „teip gražiai padaryti, jogei juos tikrai civilizauta tauta daryti galėjo. Atrasta Ilionoje daugybė auksinių, sidabrinių ir k. daiktų teip dailiai padarytų, jog ir šiandien dar stebėtis reikia, kaip galėjo senovėje juos padaryti! „Kaip senovės auksorius visus tuos vapius darbus įstengė atlikti ir ypačiai, kaip jis tuos dalikatniausius granuliskus darbus ant auskarų (n. 703 ir 704) galėjo pabaigti, kur be galo maži aukso grudeliai į mažulėlius (mikroskopiškas) olutes inntuoti tapė,—kaip jis vislab be pašelpo padidinančio stiklo (linzės) ištaisė, ir dėl Ginliano (auksoriaus Londone) paslėptūjė liekti“. Lietuviškoje Ilionoje jau tuomet mokėta auksą su auksu suvirinti (sunituoti) daug tobulingesniu būdu neg mūsų dienomis, teip, jog Schliemano žodžiais sakant, ir „su pašelpa didinančio stiklo (lapos) negalima suvirinimo vietoje atidengti nė joki tamsesnį šmotelį, ir su didžiū pasistebėjimu mes nužvelgiame ant jų veligraniškų darbų ir nenumanome, kaip jie (auksoriai) be lupos ištaisyti galėjo, mikroskopiškas olutes išgręžti ir į jas dar naujesnius aukso perleliusi inntuoti su tokiu buklumu, dėl kurio atidengimo mūsų laiko pramoniau-i auksoriai smegenis laužo. Atrasta teip-gi ir daugybė puodų, bonių ir tt. dailaus „stebuklingo darbo“, teip jogei dar ir šiandien Maž. Azijos gyventojų darbai su senovės Lietuvių to kampo darbais negali susilyginti! Atrastus to-dėl senovės Lietuvių darbus Ilionoje akylai perveizdėjęs Schliemann'as pripažįsta (lietuviški) Trojėnai buvusi angštai civilizavota tauta. Ir Thrakijoje (Bulgarijoje ir tt.) atkasti kapuose drauge su palaidotais Lietuviais šarvai, ginklai, „iš dalies labai dailiai padarytos apipuošos darodė, jogei jie priguli palaidotoms tantoms, kurios jau tulą kultūros stipiną dasiekė“. Toliaus: „Pas Thrakus ir Trojėnus randame minavotas akstis su aukso riukėmis, sidabru kaustytus kardus, prie diržų auksines saktis, auksu ir sidabru kaustytus skydus, dailias aukso kupkas, kuriomis vyną gerta ir tt. Karaliai skeptrus, kunigai lazdas auksines turėję; gyvulius dievams aukaujant, ragus paauksindavę, o pelenus sudegintų ant laužo lavonų, ano laiko būdu laidojant, int auksines skrynutes supildavę“. Toliaus vėl: „Griuvėnose lietuviškų Trojėnų pylies Ilionos, Maž. Azijoje, ne seniai Schliemann'as atrado daugybę auksinių ir sidabrinių daiktų. Teip čionai rasta aukso bonką, bonetas, aukso ir sidabro ausbones, arba usbonus ir puodus, aukso kupkas, ašinius, auksines dailes diadėmas (pakalkes), auksinius galvaryšius (kaspinus), auksinius labai dailius auskarus, sagutes, perlus (karolius), auksinius guzikus, lietuviškose dainose dar šiandien minavojamas, auksines apirankes ir kitas moteriško parėdo apipuošas; sidabrinius ausbonus, bones, šaukštus ir tt.“ (Slg. „Žiņponas bei Žiponė“, 1885).

1. *Chalybai* arba *Kaluviai* gyveno į vakarus nuo Halio

upės, susiedijoje Sinopės, ir buvo smurtus kalbėnai, nors lankiniai savo papročiuose, at-izymėję kalnakasiai ir apdirbėjai vario bei geležies, kurios netruko jų kalnuose. Homėras (Ilias II. 856) čion talpina „sidabro tėviškę“. Regis, Sinopė buvo viena iš pažymių vietų dėl eksporto jų geležies į Graikiją. Sinopiškė ir Chalybiškė (ar Chalybdiškė) geležis turėjo gerą vardą. D-ras Basanavyčius šiaip rašo apie juos: „Kapadokų kampe gyvenusieji Kaldejai (Chaldajoi) arba Kaluviai (Chalybes), Kalviai buvo atradę (išradę) žalvį; ž-mė jų kalnuota, turinti turtingas kasyklas, dėl lauko darbų netinkanti, privertė juos kalnų kasyklas varyti; o kadą gi jie geležinius daiktus iš apstingai laimimos geležies darę, to dėlei juos Aiskylus Chalybes siderotektones vadina“.

m. *Karija* vadinosi visa šalis nuo Kauno pietuose iki itakai Majandro upės. Bėgyje laiko didesnė dalis pamarių buvo užimta per Graikus. Vienok Kariškiai įstengė duoti laivynei Kserksio—70 laivų. Jie buvo pasiplatinę teip-gi ant salų Kykladų ir kaip-kada antpuldinėjo pakraščius Attikos. — Herodotas sako Kariškius buvus Lelegais, o tie vėl buvo artymais Pelasgų. Lelegai buvo vergučiais ir žemdarbiais po valdzia Kariškių, lyginai kaip buvo Helotai Lakonijoje ar Penestai Thessalijoje. Kariškos kalbos liekanos yra labai retos; jų kalba buvusi pilnesnė graikiškų žodžių negu kitos kalbos. Jie buvo pasisavinę daugelį graikiškų įpročių, ir su Graikais mėgino šnekučiuotis graikiškai, ko kitos gentės nedarė. Apie religiją jų mažai žinome. Xanthas paminė sunų Jupiterio ir Torrhebijos, Karios, kuris buvęs pamokintas muzikos per Nymphas, ir tąjį mokslą jis esąs perdavęs Lydams. Tas Karijos buvęs garbinamas Lydų šalyje Torrhebijoje. Sako, Kariškėms kunigėms kartais zeldavusios barzdos. Įmoniai garbinimo buvo ekstatiški ir pušintiški, ypatingai tarp moterių. Karike muosa pastojų priezodžiu dėl šermeninių garbstymų. Labrandos pakaimyje buvo dievnamis dėl Zeus Stratos, jame Myziškiai ir Lydai turėjo tiesą melstiesi kaipo brolegenčiai Kariškių. Tarp Kariškių paskilbę yra ypatingai Skylakis iš Karyandos, kurs ištyrinėjęs yra Indo upę. Graikai pasiskolino Kariškių išradimus; mat jie pirmieji pridrutino skiauteres prie šelmų ir piešė pagražinimus ant skydų, teip gi jie pramanė rankenas ant skydų, ažuot skurinių diržų dėl užinarinimo ant kaklo ir kairiojo peties.

n. Tarp Karijos ir Myzijos, beje tarp Majandro upės ir Elaitiško priemario, gulėjo *Lydija*¹⁾. Pamariuose šitos šalies, rodos, beveik vieni Graikai buvo įsigyvenę. Lydai jokių laivų nedavė dėl Kserksio. Lydijos šalis buvo kalnuota į pietus ir į vakarus, vyriausiu jos kalnynu buvo Tmolos. Žemė garsėjo savo vaisingumu ir minerališkais turtais, ypatingai aukso Paktolio upės, ir aplinkinėmis kasyklomis. Herodotas Lydus „labai sidabringais“ (polyargyrotatoi) žmonėmis vadina²⁾ Lydišku akmeniui dar šiandien vadinasi ypatingas titnaginis grafitas, pilnai juodas ar su visu juodas ir panėši į aksomą. Sarda yra kaip kraujas raudonas kvarcas. Akmuo sard-onyx yra onyksas su sardos sluogsniais. Palei papročius ir apsiėjimą Lydai

1) Lyda—laukas, gires iškirtus, pelkes nusekdnus, įtaisytas; pas Nesselmanną randame tik lydimmas, pl. lydimmai, „ein neuer Acker oder eine Weide, die durch Ausrodung eines Waldes gewonnen sind“. Vardas pats rodo kultūros tulą progresso laiptą.

2) Herod. V. 49.

(Toliaus bus.)

Piknikas ir loszei!

Lietuvos Sunų Draugystės atsisbus 1 d. Augusto subatoje, 1903, Ridgewood parke, pradžią 2 val. po pietų. Pagal naujausią išradimą netik tautiečiai galės pasilinksinti puikiausiame ir didžiausiame parke viso New Yorko aplinkėj, bet prie to dar yra parengta ir puiki zobova, kas tik gyvas rengiasi iš New Yorko, Brooklyno ir visos aplinkės, nes jaunimo bus daugiausiai. Lengva suprast dėl ko: Liet. Sunų Dr. nupirko auksinį laikrodėlį už \$20, harmoniką už \$5,50 ir puikų didelį pypkį už \$4 ir tabako maiszą. Už visus minėtus daiktus bus lenktynės per paskirtą tolumą, — I kuris pirmiausiai išbėgs, gaus virsz minėtą laikrodėlį, II gaus harmoniką, III gaus pypkį ir tabako maiszą. Eit'e lenktny lietuvaičiai užprasdomi koskaitingiausiai pributi. O dėl moterių dar puikiau parengta, jos gaus puikų szilkinį su sloniaus kaulo kotu, sidabrine rankena lietsargį vertės \$5. Szis loszis atsisbus szejp: Kozna įeinanti moteris bei mergina į parką, be extra mokesties, trauks iš tam tikros skrynelės tikietus, ištraukusi laimėjimo tikietą, gaus lietsargį. — Dėl grajaus lietsargio bus tik 200 tikietų, dėlto moters neduokit apsilenkt idant ankscziau pributumet į parką, nes grajai pasibaigs priesz priėmimą draugyszių, o laike priėmimo bus izszdalinta kozno laimikis, kaip vyrų teip ir moteriszkės visų akiveizdoj, ant platformos.

Komitetas.

1-mas Metinis Piknykas!

Brooklyn, N.Y. S. Daukanto Dramatiszka Dr-tė turės savo 1-mą piknyką subatoje 25 Liepos, Florida daržia ant Myrtle Ave., Glendale, L. I. Prasišės 3 val. po pietų. Tikietas po 15 c. Visus lietuvius ir lietuvaites szirdingai užkvieziame atsilankyti. *Komitetas.*

Susirinkimai.

Scranton, Pa. Susirinkimas T. M. D. kuopos bus nedėliojo 26 Liepos 7 val. vakare Leonardo svetainėje, 111 West Market str. Visi sąnariai užkviečiami pributi, teipgi ir norinti prisiraszyt teiks is ateiti.

K. Zorskis.

Pajieszkvojimai.

Pajieszkau savo tikrų brolių Jurgio ir Jono Brundzų, Suvalkų gub., Vilkauszkie pav., Pažerių gminos, Parausių kaimo; turiu svarbų reikalą. Praszau atsiszaukti ant szio adreso: S. Brundza, 1751 Nayang Ave., Scranton, Pa.

Laikykit vagi!

Jonas Jasiuleviczia arba Bunda, 3 mėnesiai atgal, pavogė vieno vyro \$100, kito \$60, treczio \$40 ir izszbėgo izsz Bostono. Jis apie 45 metų, 5 pėdų ir 11 colių didumo, ant kairės pusės sprando turi karpą, storą apatinę lupą, izszrodo susi rankę, paeina izsz Vilniaus gub., Trakų pavieto. Kas apie jį pranesz, gaus gerą atlyginimą. Adresas szitoks:

F. M., 83 Endicott str., Boston, Mass.

PIKNYKAS!

Draugsstės Szv. Juozapo izsz Plymouth, Pa. ant HANOVER PARK, bus Ketverge 30-tą dieną Liėpos 1903 m. Prasišės nuo 8-tos ryte. Muzika bus izsz Vilniaus. Užkviečiam visus lietuvius ir lietuvaites, kaip vietinius teip ir izsz visos aplinkės pasilinksinti. Teipgi daržia bus visokių zobovų; lenktnynės su dviracziais, traukimas virvės, lenktnynės maisze, lenktninės bėgimo ir tt. Įėjimas į daržą 5c. Tikietai del szokio ant visos dienos 25c.

Komitetas.

Parandavojimui yra puikus saloonas su visu geru įtaisymu, tik 200 pėdų nuo Naujojo Courto, Wilkes-Barre, Pa. Dasižinokite po: No. 237 N. River str. Wilkes-Barre, Pa.

Ar raszai kur gromatas

Jeigu teip tai, pas mane gali gauti visokios popieros gromatomis. Rasi te su visokiom grazioms kvietkoms ir su gražeis pasveikinimais ir su visokioms dainelėms ir suvisokeis paveikslais. Tuzinas 20c.

Popieros su izszleidžiamom kvietkom. Labai grazios. Viena 15 c.

Abrozėlei ant paveiksl' altorėlio, izszleidžiami. Vidui matyti szv. paveikslai. Po 15 c.

Szilkiei abrozėlei po 15.

Szilkiei pavinczavonės po 15.

Agentai gauna didelį pelną.

W. UKMANN, Box 14 Sta. W.

Brooklyn, N. J.

Ant pardavimo.

Jeigu norite puikio vieto insitai-syti sav gyvenimus izsz kur butu netoli in darbą ir teipgi in miestą, užpigę prekę galite gauti pas

**J. J. Paukszi
Plymouth, Pa.**

Siuntejei!

sviesto, suro, kiauszinių ir kitų tavorų, bus linksmi izszgirsti apie naują freight ežima Lackawannos gelezinkėlio ant szių metų, specialiszikai einantis greitai į New Yorką, Newarką ir tt. kurs sutinka patarnavimą del siuntejų ir gautojų.

Karai su ledais izsz East Owego, siekenti tą miestą Syracuse, Utica division to Scranton, Newark ir Pier 41, New York City.

Szitas ežimas prasidedo 22 May ir eina kas utarnikas ir ketvergas kczną nedėlę, ateinantis į rytinius miestus seredos pėtnyczios rytais.

Specialiszkas laikas paskirtas, dėl siuntinėjimo ir koznas agentas priduos reikalaujantiems visas informacijos.

Ant pardavimo

du namai ant Eigh str. po \$750 oo ant lengvų izszlygų.

Dasižinokite pas

J. C. & W. L. Farrell,

51 Welles Bldg. Wilkes-Barre, Pa.

Naujos knygos.

Paslaptys Magijos bei Spiritizmo szviesoje mokslą 75 c.
Užmuszimas caro Aleksandro II 15
Kas nuveiks? Drama 3 veikmėse 10
Dėdė atvažiavo. Komedija vienam akte 20
Gyvenimai dziaugsmi 25
Llajunas. Apysaka izsz lietuvių gyvenimo 20
Darbininkų Balsas No. 5, 6 ir 7 po 15
Kunigija ir svietiszka valdzia 15
Pagieža ir Jurgis Durnelis 25
Puota ir Nuszintas ziedas 10
endraitė. Lietuviszkos pasakos (vokiszkomis raidėmis) 25
Sofoklis Antigona tragedija 4 veikmėse. 25c.
Kas reike zinoti ir atminti kiekvienam darbininkui. 20c.
Kai—kurie amatai teplojimas, metaliniai izsz dirbimai. Pinimai izsz vilos ir t. t. 20c
Kas ir kiek gali pirkti žemės Lietuvoje. 10c.
Geriaus veliaus negu niekad komedija viename akte. 15c.
Zile galvon velnes vuodegon: Komedija vieno veikmeje. 15c.
Kainas. Misterija Byrono paraszyta 30c

Darbininku Balsas 1 ir 2 1903 po 15c
Vytauto prisieka.

Paveikslas reizszkia tą valandą kada kryziokai įgriebė 16 balandzio 1862 m. Kauno pilį. Tolyje, anapus Nemuno, verziasi liepsnos ir dumai nuo gaisruojanczių drutvietės griuvėsių. Ant szito upės kranto rymo ant balto zirgo jaunutis kunigaikstis Vytautas, deszinėje izszkelęs kardą o kairėje skydą. Aplink jį susitelkę tėvunai, vycziai ir vaidiluoziai. Jaunasis karžygis, akyaivaidoje szukaujanczių izsz dziaugsmo pergalėtojų, prisieka amžiną kerstą ir atmonyjimą kryziokams.

Vytautas gimė 1344 m., mirė 1430 m.; paveikslas perstato jį 13 metų jaunikaiczių; vieszpatavo nuo 1392 iki 1430 m. Izsz keturių tukstanczių apgynėjų Kauno pilies izszliko gyvi tik 36 vyrai; szejp žmonių žuvo daugel tukstanczių. Vytautas izszpildė savo prisieką 15 liepos 1410 m. ant Zalgirės ir Eglekalno laukų, paguldęs 40 tukstanczių kryziokų su Didižiuoju jų Mistru.

LITUVISZKAS KRIAUCZIUS

Kaz. Miliszauskas

285 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa. Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujausią madą, duoda drūtą ir gerą materiją ir už pigę prekę. Telpojienas ant naujperdirba. Visi pas savo Tautietį.

Lietuviu užeiga.

Geriause užeiga dėl lietuvių iš viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką, Likiera, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siuonciu pinigų į visas dalis svieto. Pardūdu Laivakortes ant visų linijų. Apart to dū du kiekvienam prieteliską rodą.

Nepamirškite atsilankyti reikale
Petras Lípavyczia.
LUZERNE, LUZ. Co. PA.

Temykite!

Geriausia užeiga dėl Lietuvių, puikiausias alus, vynas, sznapsas, cigarai ir t. t.

Siuonciu pinigų į visas dalis svieto, greitai ir pigai. Taipgi parduodu laivakortes ant visų greičiausių linijų. Keliaujančius in užrubežių pasitinka New Yorke ant dypo ir nugabena ant laivo be jokios turbacijos.

JOHN SKRITULSKY
26 Broad Str. New Britain, Conn.

**HOTELIS
Jurgio Rekaus,**

318 Cor. Market & Sherman Str.
WILKES-BARRE, PA.

Geriause užeiga dėl lietuvių iš viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką, Likiera, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos

**Puikiausias dirbėjas laikrodžių
Isidor Glou.**

Parduoda laikrodzius sieninius ir kiseninius vyriškus ir moteriškus, ziedus, bransoletas spilkas ir visokius auksinius daiktus, taipgi užima jų taisymu. Viskas už pigiausia prekę.
102 Main st. Plymouth, Pa.

LIETUVISZKA KARCZIAMA

Jono Szpokaucko 62 Adams str.
Newark, N. J. Užlaikau szaltą alų, skanę degtinę, o cigarai tai net kosulį stabdo. Nepamirškite vietos.

J. Szpokauskas,
62 Adams str. NEWARK, N. J.

AGENTAS

Assekuravojimo NAMŲ ir visokių DAIGTŲ už ugnies

GEO. GWILLIAM, agentas.
Main str. Plymouth, Pa.

Temykite!

Puiki muzika dėl parodų, balių, koncertų ir visokių pasilinksminimų. Gražina puikiai, už pigią prekę. Lietuviai kreipkitės prie savųjų. Vadovas **St. RINKEVICZIA**
73 Grand tr.
BROOKLYN, N. Y.

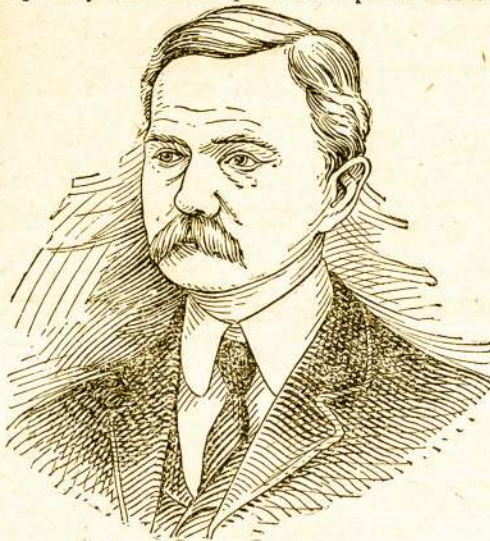
**Naujas ir vienutinis budas
GYDYMO VISU LIGU!**

Jau apie 10 metų gydytojai darbuojasi su tuom, idant silpnumą pripažintą už neisgydomą ir ligas, kurių nė joks gydytojas jokia būdu negalėjo išgydyti, bet nors galėtu prastumti. Kožnas iš tų gydytojų ėmėsi prie vienos ligos ir ilgus laikus silpnumą bandė. Tokiu būdu tie gydytojai dirbo beveik per 31 metą, o dabar pasizadėjo sutverti savo draugiją, kurios mieriu bus visiems sergantiems pagelbą nesėti ir rodas suteikti. Jie-gi uždėjo naują namą po vardu:

National Medical Association

(pripažintas New Yorke valstijos valdžia).

Dažiurėtoju ir pirmsėdžiu gydytojumi yra daktaras E. G. Drake. sąnarys New Yorke ir Pennsylvanijos universitetų. Jis turi per 65 metus amžiaus ir 38 metus gydytojų mokykloj isbuvęs.

Cia skaitytojams perstatom d-ro E. G. Drake paveikslą, kuris vienbalsiai likosi iszrinktu to namo pirmsėdžiu ir dažiurėtoju ir tai tik dėl iszreiskimo jam negirdėto tuose darbuose jo pasiszventinimo.

NATIONAL MEDICAL ASSOCIATION kožnai ligai turiatskirą gydytoją kiekvienam, kuris prie to namo kreipsis arba paraszys. Paciento silpnumo liga bus visiems gydytojams perstytyta, nes yra negalimu daiktu, kad VIENS gydytojas galėtu VISUS SILPNUMUS tikrai žinoti ir juos iszgydyti.

Kožnas silpnumas tokiu būdu turi atskirą sau gydytoją, bet d-ras E. G. Drake su visais gydytojais visus silpnumus, paduotus laiszke, iszbando ir kožnam rasztu užtikrina visiszką iszgydymą.

Kožnas sergantis rasztu apturi užtikrinimą, juog isz savo ligos bus iszgydytu. Sergantis, kreipiantis į mūsų namą užsimoka tik vieną sykį, nedabodamas ir ant to, kiek laiko jis tę turės gydytis. Kožnas pacientas bus teip ilgai gydytu, kol visiszškai pasveiks.

Pirmoje NATIONAL MEDICAL ASSOCIATION cilėje stovi tasai garsusis d-ras, kuris su savo asistentais pajiegia kožną ligą iszgydyti, nežiurint kokia ji būtų, ar sena ar aploista. Kosulį, krutingę, plauczius, skily, žarnų ligas, jaknų, ligas slaptingas, vandeninius isztinimus, rupturą, hemoroidą, sunkią ligą, szirdies beldimą, reumatizmą, džiova, puslės ligą, akių, ausių, ligas moterių, vaikų, trumpame laike su rasztu paliudijimu iszgydysime.

Jeigu-gi kuris sergata, tai ne atidėkit dieną nuo dienos, bet nusiduokit laiszku ar asabiszkai prie NATIONAL MEDICAL ASSOCIATION, o paaiszkinius lietuviszkąj kalboj gausit.

Vieno laiszko užtektinai, jeigu jame savo ligą priderancziai apraszysit. Raszykit mums lietuviszkai, ar kokia jus kalba norit.

VALANDOS PRIEMIMU: Paprastomis dienomis nuo 10 iki 11 valandai ryte ir nuo 2—5 po pietų, Nedėliomis nuo 10 iki 1 val. ryte. — Gromatas meldžiam ant szio antraszo siųsti:

DR. E. G. DRAKE, vyriausias gydytojas, National Medical Association
34 WEST 26 STR. — NEW YORK.

**HOTELIS
K. Strzeleckio.**

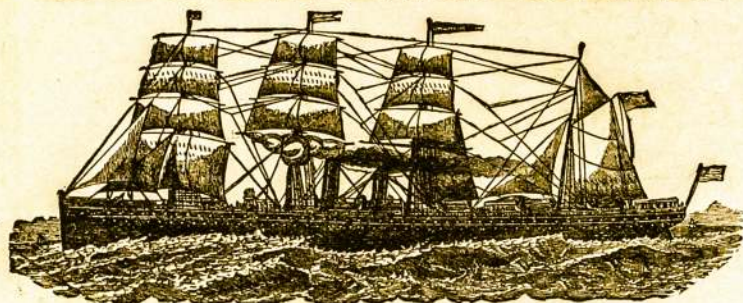
276 E. Main str. Plymouth, Pa.

Užlaiko visokios degtinės, vyno, skanaus aluczio, puikiai kvepianczių Cigarų, ir reikale suteikia draugiszką rodą. Jeigu nori linksmai laiką praleist ir iszgirist skambinant ant fortepijano puikias melodijas, tai tik užėik pas **K. Strzelecki.**

Leon Korecki,

Malarz, Dekorator i Tapeciarz.
276 E. Main str. PLYMOUTH, PA.

Gerbtini Tautiečiai!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams, jog apsiėmiau agentyste an labaigerų linijū. Taigi paruoodu laivakortes ir siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8—9 dienas. Nusiuncziu pinigus į Lietuvą ir į kitus krasztus pasaulės, labai greitai.

Prigulinczias dalis arba pasargas lietuvoje atimu ir padarau paliudyjimus arba aktus ir be jokios turbacijos. Turiu labai czystą ir puikią užėigą dėl svetėlių, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuvių ir ne prabaszezius nepaniekytų. Su guodone Kazi. Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
686 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

PERSKAITEŠ ATMINK!

KAZUNO TRAJANKA privalo rasti kiekvienoj lietuviszkoj szejmynoj dėl greito pareikalavimo laike ligos. **KAZUNO TRAJANKA** yra sudėta dabar popieriniam baksukije geltono kolerio ir pirkdami nuo szporninkų visados reikalaukit Kazuno Trajankos. Jeigu negalit gaut pas savo szporninka mano Trajankos, tai prisiusk money order ant 55 ct. o bus prisiusta per paczta į trumpa laika.

Kam sirgti Gumbu, skaudėjimu po krutine arba panasziooms ligoms, kada Kazuno Gumbo—Kura netik ka apmalszins liga, bet ir praszalins į trumpa laika. Kasztuoja \$1.00, su prisiuntimu per paczta \$1.25 ir bus greit prisiusta. *Gumbo—Kura* susideda isz dviejų preparatų bonkutės vaistų ir tablets Gumbo—Kura No 1. tai yra labai geri vaistai moterims po palagu, nes skaudėjima greit apstabdo, si prisiuntimu per paczta kasztuoja tik 75 ct.

Luke's Rheumatic Cure.

Szitas preparatas yra isz bandytas ir daug žmonių yra iszsigydę isz ilgos sirgimo Reumatizinu. Užtikrinu, kad szitas preparatas praszalins Reumatizma vartojant per atsakintį laika, jeigu bus vartojama sykiu su *Expeller Linimentu* praszalins minėtas ligas. Prisiusk Money Order ant 1.50, o bus prisiusta į trumpa laika per paczta. Adresuok:

L. M. KAZUNAS, aptiekorius.
107 S. Main str. SHENANDOAH, PA.

TEMYKITE LIETUVIAI!

Kurie į Lietuvą vaziuojat. Asz W. V. Jusaitis atidariau vieszbutį po vardu „**WALTER'S HOTEL**“ ir Rerstauracija adara diena ir naktį. Geriausia vieta dėl keliaujanėzių lietuvių į Tėvynę arba atgal. Mano vieszbutis yra vienas isz geriausių, nes asz nue vargszo nenuplėsziu paskutinį centą, kaip tai žydai daro. Asz noriu su savo draugais ir vėl susieiti. Vietos pas mane yra tiek ir tiek, koznas gali pas mane patilptie, — kaip turtingas teip ir beturtėlis. Teipgi pas mane galima iszsimainyti pinigus kokius tik kas nori, laivakortes ir visokius tikietus ant visokių gelezinkelių.

W. V. Jusaitis,

110 Hodson Street,

HOBOKEN, N. J.

Didele krautuve IR KARCZIAMA. —

Kas nori gero tavo ro gauti ir skanaus gėrymo ragauti, tegul atsilanko pas **Joną Žukaucką** Plymouth, Pa.

Boston Shoe Store

63 E. Main st. PLYMOUTH, PA
Laikome didžiause ir puikiause kromą kurpių vyriszku, moteriszku ir vaikų, didžiauseme pasirinkime ir pigiause. Ateik ir pamėgink, o busi užganėdintas.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo Apdovano ta

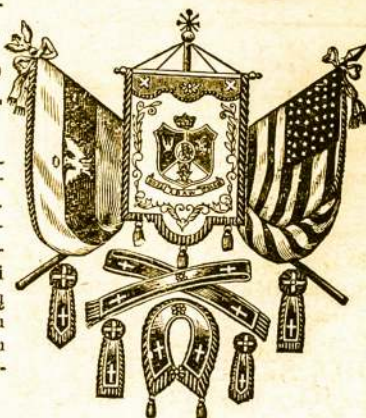
DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiszką iszdirbima.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszi guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszeziaus paminėtus dalgtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei**, nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais įgijau geriause praktikę ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

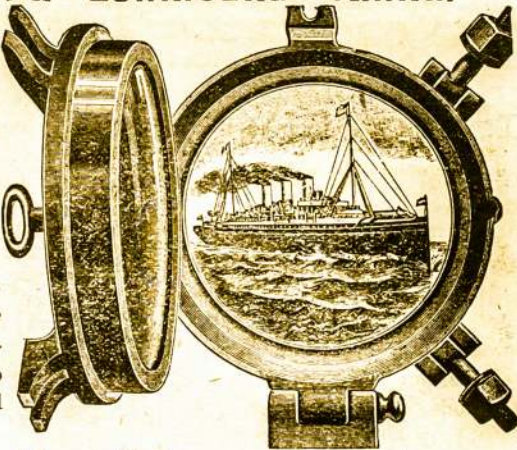
Su guodone **W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.**

Sloveniszka--Lenkiszka Banka.

Parduoda Laivakortes sz Amerikos į Europą. ant geriausių Laivų, Hamburg, Rotterdam, Bremen, Antverp Havre Liverpool, Neapol ir tt

Parduoda tikietus visais gelžkeliais į visus miestus visam svieto.

Siunczia pinigus į visas svieto dalis greitai ir už pigiausių prekę. Perka, parduoda ir iszmaino visokius pinigus pagal dienos kursą.

Atlieka visokius reikalus senam kraszte.

GALIMA SUSISZNEKĖT LENKISZKAI.

Banka atidara nuo 8 ryto iki 9 vakare. Nedėldieniais nuo 9 iki 12 ryte.
100½ E. Main str. **Hurwitz's,** 42 E. Market Str.
PLYMOUTH, PA. Wilkes-Bare, Pa.

M. ROSENBAUM

Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visos

Philadelphios.

Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas dalis svieto, ir ant visokių linijū. Turim susineszimus kiekvienoj dalyje svieto ir siuncziam pinigus greitai ir pigei.

Susisznekam visokiose kalbose. Pinigus priimam bankon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.

Mūsų Offisas **609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.**